Vrijdag 29 December 1916. Tweede Jaargang Nr. 357 B Prijs . 6 Centiem voor geheel België

Het Vlaamsche Nieuws

Verschijnt 7 maal in de week

ABONNEMENTSPRIJZEN:
Voor één maand 1.75
Voor 3 maand ..... 5.—
Voor 6 maand ..... 10.—
Voor één jaar ..... 18.—

Redaktie, Beheer en Aankondigingen:
ROODESTRAAT, 44
ANTWERPEN

DE OPSTELRAAD:
Raf VERHULST, Dr Aug. BORMS, Alb. VAN DEN BRANDE
Met de vaste medewerking van René de CLERCQ
en Hoogleeraar Dr Antoon JACOB

Elke medewerker is persoonlijk verantwoordelijk voor zijn schrijven, en bindt niet heel de Redaktie.

AANKONDIGINGEN:
Tweede blad, den regel 2.50
Derde id. id. ..... 1.—
Vierde id. id. 0.50
Doodsbericht ..... 5.—

DE OORLOG

Duitsch avondbericht

De inneming van Rimnicul-Sarat

Berlijn, Woensdag 27 December. — Officieel:

Uit het **Westen** en het **Oosten**, niets nieuws.

In **Groot-Walachije** is **Rimnicul-Sarat** genomen.

Ten Noord-oosten van het **Doiranmeer** werden Engelsche aanvallen **afgeslagen**.

Het antwoord van Duitschland op de Zwitsersche nota

Berlijn, Woensdag 27 December. — De staatssekretaris van het Ministerie van Buitenlandsche Zaken heeft heden den Zwitserschen gezant als antwoord op het schrijven van den 22sten dezer, de volgende nota overhandigd:

De Keizerlijke regeering heeft kennis genomen dat de Zwitsersche Bondsraad als gevolg van een reeds geruimen tijd gededen samenwerken met den heer President van de Vereenigde Staten bereid is, ook langs zijnen kant voor de toenadering der strijdende volkeren en het bereiken van een bestendigen vrede te werken. De geest van ware menschelijkheid, die de Zwitsersche Bondsraad nastreeft, wordt door de Keizerlijke regeering naar volle waarde geschat. De Keizerlijke regeering heeft den heer President van de Vereenigde Staten medegedeeld, dat hier een onmiddellijke gedachtenwisseling het beste middel schijnt om den gewenschten uitslag te bekomen. Geleid door de overwegingen, na dewelke, op 12 December, Duitschland de hand tot vredesonderhandelingen reikte, mag de Keizerlijke regeering voor binnen den kortst mogelijken tijd eene samenkomst van afgevaardigden van alle oorlogvoerende staten, in een onzijdige stad voorstellen In overeenstemming met den heer President van de Vereenigde Staten van Amerika is de Keizerlijke regeering van oordeel, dat het groote werk, het voorkomen van toekomende oorlogen eerst na het eindigen van den tegenwoordigen volkerenstrijd kan bewerkt worden. Ze zal, zoo haast dit tijdstip gekomen is, gaarne bereid zijn, ter oplossing van dit verhevene vraagstuk mede te werken. Wanneer Zwitserland, na door het trouw in eere houden van de edele overleveringen van dit land, verzachtend het lijden van dezen oorlog, onvergankelijke verdiensten verworven heeft, langs zijnen kant ook voor een bestendigen vrede meeijveren wil, dan zal dit het Duitsche volk en zijn regeering hoogst welkom zijn.

Samenwerking tusschen de Geallieerden

Parijs, 27 December. — In de « Petit Parisien » betreurt Tardieu de tegenwoordige methode van samenwerking van de geallieerden, die hij als kinderachtig kenschetst. Hij bepleit het voorstel van Hennessy, om een generalen staf van de geallieerden in te stellen.

Duikboot en mijnoorlog

Londen, 27 December. — De Belgische stoomtreiler « Neptune » en de Britsche schoener « Agnes » zijn gisteren in den grond geboord. De bemanningen zijn aan land gebracht.

Een Deensche bark (wellicht is de « Johan » bedoeld) is getorpedeerd. Het Nederlandsche stoomschip « Noordwijk » heeft de bemanning gered.

Londen, 27 December. — De Deensche bark « Johan » (828 ton) is in den grond geboord.

Bern, 27 December. — Het Italiaansche stoomschip « Angelo Parodi » (3825 ton) is door een duikboot in den grond geboord.

Nederlandsch-Indië en de Entente

Men seint uit Batavia aan de N. R. C.: De officieele regeeringstelegrammen, waarin bekend wordt gemaakt, dat de geallieerden cheques, wissels, postwissels, handelsdokumenten, kredietbrieven, adviesbrieven, enz. op de lijst der absolute contrabande hebben geplaatst, hebben een groote en stijgende ongerustheid verwekt in bank- en handelskringen; deze weten op het moment niet wat te doen.

Wij hadden heden een persgesprek met de presidenten van de Javasche Bank, Nederlandsche Handelmaatschappij, Nederlandsch-Indische Handelsbank en de Ned.-Ind. Escompto-Maatschappij, die allen verklaarden, dat de duisterheid van het bedoelde bericht tot uiterst ernstige gevolgen kon leiden, hetgeen de tusschenkomst van den Nederlandsschen minister van buitenlandsche zaken noodzakelijk zou maken.

De directeur der Nederlandsche Handel Mij. verwachtte dringend onderrichtingen uit Amsterdam; vóór dien was het hem onmogelijk den invloed aan te geven, die het besluit der geallieerden op den Nederlandsch-Indischen handel zou oefenen. Hij erkende intusschen, dat de thans genomen maatregel reeds eerder met betrekking tot dokumenten, welke voor de centrale mogendheden waren bestemd, in praktijk was gebracht.

De bankkringen wachten met ongeduld op verdere bijzonderheden omtrent de toepassing van den maatregel in zake onze handels-dokumenten.

De directeur der Handelsbank gaf onverholen als zijn meening te kennen, dat de tekst van het regeeringstelegram den volledigen stilstand beduidt van den handel tusschen Nederland en Indië. De Handelsbank weigert met de morgen vertrekkende mailboot « Grotius » fondsen te verzenden en raadt den handel aan geen geldzendingen naar Holland te sturen alvorens de kwestie opgelost is.

De Vorwärts over de houding van den Franschen Senaat

Berlijn, 27 December. — De « Vorwärts » schrijft: Het begrip dat de Fransche Senaat van de militaire eer heeft, bedreigt heel Europa, in de eerste plaats Frankrijk zelf, met ondergang. Als de Franschen denken, dat zij de Duitschers met geweld van den Franschen bodem kunnen verdrijven, kunnen zij gemakkelijk de slachting van de geheele mannelijke bevolking als einduitslag voorzien. Een gunstiger vrede dan het nu kan krijgen, zal Frankrijk niet al strijdende kunnen bereiken, hoe lang de oorlog ook nog duurt.

In de Doema

Het bericht over de Doemazitting, waarin de minister van buitenlandsche zaken over het vredesvoorstel der centralen heeft gesproken, meldde, dat de motie, die de opvatting van Pokrofsky, volgens welke de oorlog moet worden voortgezet, ondersteunde, met algemeene stemmen aangenomen is.

Een nummer van de « Vorwärts » vertelt nu nader, hoe het daarmee zit. Naar men weet, hadden de socialistische afgevaardigden bar kabaal gemaakt, toen Trepof op 2 December het woord voerde. Het vooruitstrevende blok had daarop de buitensluiting van die Doema-leden doorgedreven. Toen nu de sociaal-demokraten weer aan de besprekingen mochten meedoen, teekenden ze dadelijk volgens het Duitsche blad tegen Pokrofky's oorlogszuchtige rede verzet aan.

Toeljakof zei: We zouden (indien we tegenwoordig hadden mogen zijn) zonder twijfel de afwijzingsformule hebben afgekeurd, omdat we meer dan ooit de opvatting huldigen, dat wij den vrede behoeven. Door de verderfelijke manœuvre van den Doema-voorzitter werd ons echter elke mogelijkheid om onze meening uit te spreken, afgesneden. Wij protesteeren derhalve en verlaten de zaal, ten teeken, dat we niets met de oorlogszuchtige Doema te maken willen hebben.

Dat deze houding van de socialisten uitsluitend een demonstratief karakter draagt en op de besluiten van de Doema bitter weinig invloed heeft, spreekt overigens van zelf.

Macin bedreigd

In den Noord-Westhoek van de Dobroedscha is Macin erg bedreigd.

(Zie officieele legerberichten.)

De Wonderen van de Wereld

IN BEELD EN WOORD

Prachtige, Leerrijke Prijskamp

voor al de Lezers van

Het Vlaamsche Nieuws

Van 1 tot 31 Januari 1917

PRIJSVRAGEN:

a) Welk zijn thans de Zeven Wereldwonderen?

b) Hoe rangschikt gij die naar de merkwaardigheid welke gij er aan toekent?

1°) Dagelijks geven wij één Wonder, met de afbeelding en beschrijving. Het eerste op 1, het laatste op 31 Januari, maakt juist **dertig**, vermits er op den 2n geen blad uitkomt. Elk Wonder krijgt één nummer.

2°) Het getal 30 wordt niet overschreden.

3°) Het bulletijn van elken mededinger bevat zeven Wonderen, gerangschikt naar hun merkwaardigheid.

4°) **De uitslag** wordt naar het aantal stemmen van de mededingers opgemaakt.

5°) Het Wonder dat het meest vernoemd werd (zonder rekening te houden met de plaats door de mededingers opgegeven) komt aan het hoofd van de **Eindlijst** en zoo verder.

6°) Het bulletijn dat het dichtst die rangschikking benadert is overwinnaar.

7°) Moest het toeval willen dat meerdere bulletijns in alle opzichten gelijke aanspraak zouden hebben, dan zal het bedrag der prijzen te zamen worden getrokken en in gelijke deelen toegekend.

I. — De Prijskamp eindigt met 31 Januari.

II. — Vóór 7 Februari moeten de antwoorden ingezonden worden aan: « Het Vlaamsche Nieuws », Roodestraat, 44, Antwerpen.

III. — De Keurraad doet uitspraak op 15 Februari en de prijzen worden onmiddellijk aan de overwinnaars uitgekeerd.

PRIJZEN:

Eerste Prijs	**fr. 75**
Tweede Prijs	**fr. 50**
Derde Prijs	**fr. 25**

De namen van de Leden van den Keurraad, buiten den Opstelraad van het blad gekozen, zullen wij eerstdaags mededeelen.

Onze Mengelwerken

Een bijzondere zorg zullen we wijden aan de mengelwerken, waarvan wij het belang niet onderschatten.

Het mengelwerk moet de boeiende, verkwikkende lektuur wezen van iederen dag. Het moet letterkundige waarde bezitten en voedsel zijn voor geest en hart.

Wij zijn gelukkig het prachtigste en aktueelste werk van dezen tijd te kunnen afkondigen:

DE WAPENS NEER!

de wereldberoemde roman van Bertha v. Suttner, bekroond met den Nobelprijs. Wij geven een vertaling opzettelijk vervaardigd voor *Het Vlaamsche Nieuws*.

Leest allen het begin in het nummer van 1 Januari 1917.

De wapens neer! Het is tevens onze vurigste wensch voor het Nieuwe Jaar!

Het Vlaamsche Nieuws.

Bestaat er een Belgisch Ras?

Vóór den oorlog is te Parijs bij Ernest Flammarion een zeer merkwaardig boek over België verschenen, uitgegeven door de Bibliothèque de philosophie scientifique, en geschreven door Henri Charriaut, chargé de mission en Belgique par le Gouvernement français.

Het boek heet « La Belgique Moderne, Terre d'expériences » en het mag hier terloops gezegd worden dat Charriaut in zijn voorrede aan den zin van Napoleon I herinnert betreffende België, n.l. dat dit land het slagveld van Europa genoemd werd door den Franschen Keizer, en tevens ook aan de phrase van Elisée Reclus, die België heette « le champ d'expérience de l'Europe ».

Het moet gezeid worden dat Charriaut met veel liefde en ook met veel kennis van zaken over ons land spreekt: hier alleen kan men Rubens, Jordaens, Van Dijck, Quinten Metsys, Van Eyck, Memline, Breughel leeren kennen; België heeft de mooiste stadhuizen van de heele wereld: Brussel, Brugge, Leuven, benevens zijn kathedralen, begijnhoven en andere eigenaardige en ontroerende overleveringen.

(C'est en Belgique qu'il faut aller pour bien connaître Rubens, Jordaens, Van Dyck, et les Quinten Metsys, et les Van Eyck, et les Memling, et les Breughel. C'est la Belgique qui a les plus beaux hôtels de ville du monde — Bruxelles, Bruges, Louvain — sans compter les cathédrales, les béguinages et bien d'autres curieuses et émouvantes survivances.)

Brussel is een van de mooiste hoofdsteden van Europa en Antwerpen een der mooiste havens van de wereld, op weg om de eerste haven te worden, en de Antwerpsche Kempen voeren u verschillende eeuwen achteruit; men gaat van de eene bewondering in de andere over.

(Habitez Bruxelles, vous serez dans l'une des plus belles capitales de l'Europe; installez-vous à Anvers, vous vous trouverez dans l'un des plus beaux ports du monde, qui est en train de devenir le premier; égarez-vous dans les polders de la Campine anversoise, vous vous croirez revenu de plusieurs siècles en arrière. On va d'étonnements en étonnements.)

Met evenveel warmte spreekt de auteur in zijn inleiding over handel en nijverheid en landbouw, over arbeid, over productivisme in België.

België werd hier stellig door een Fransch oog bekeken en door een Franschen geest bestudeerd, maar dan toch veel meer vrij en heel wat geleerder dan we het gewoon zijn van iemand, wonende beneden onze Zuidergrens.

Het werk is over het algemeen sterk gedocumenteerd, wat het in groote waarde doet stijgen, en tamelijk objectief geschreven.

Henri Charriaut begint zijn boek met « Les influences raciques » (Rassenvloed) en betitelt zijn eerste hoofdstuk: « Y a-t-il une âme belge? » (Bestaat er een... ik zou haast zeggen een âme belge, omdat een Belgische Ziel ons een Belgische vertaling lijkt.)

Hij begint met te bevestigen dat er Belgen zijn: il y a des Belges, waarop hij onmiddellijk dan de vraag stelt of er een Belgische Ziel, een Belgisch ras is.

Hij gaat voort met te zeggen dat, hoe korten tijd men ook in België leve of reize, men spoedig een scheidingslijn ontdekt tusschen Noorder- en Zuiderbelgen, die waarachtig geen éénvormig type uitmaken, en de auteur wijst er op hoe en heele wereld Vlaanderen van Wallonië scheidt, gansch het verleden hoe een heele wereld Vlaanderen van lijk de taal, die de eigenaardigste uitdrukking is van een volk, een ras, een beschaving.

(Pour peu que l'on vive ou que l'on voyage en Belgique, on s'aperçoit vite qu'une ligne de démarcation sépare les Belges du Nord des Belges du Midi et qu'il n'existe pas de type uniforme. Tout un monde divise la Flandre de la Wallonie, tout le passé, toute la tradition, — et surtout la langue, qui est *l'expression la plus caractéristique d'un peuple, d'une race, d'une civilisation.*)

Deze studie van den heer Charriaut schijnt ons van zoo'n belangrijk gewicht, dat we er verschillende artikels willen aan wijden.

S.

DAGELIJKSCH NIEUWS

NOG STEEDS WETSOVERTREDINGEN IN HET TOLWEZEN. — De heeren van den tol gaan voort met te doen alsof de voorschriften over de bestuurstaal niet bestonden. 't Volgende stuk diene tot bewijs:

PERSONNEL
n° 8679
Secours

Bruxelles, le 27 Novembre 1916.

Monsieur le Directeur,

En présence de la situation difficile dans laquelle se trouvent la plupart des employés inférieurs des douanes et des accises à cause du renchérissement de toutes les choses indispensables à l'existence, je vous autorise à me soumettre des propositions à l'effet d'accorder un secours aux plus malheureux d'entre eux. Il y aura lieu de donner la préférence à ceux qui sont de résidence dans les localités importantes la vie y étant généralement plus chère que dans les postes de campagne et de graduer le montant du secours en tenant compte des charges de famille.

Sauf dans des cas tout-à-fait exceptionnels le secours à allouer à chaque employé ne pourra dépasser 150 francs et ceux qui en auront déjà obtenu un dans le courant de cette année ne devront plus être proposés.

L'Administrateur, Directeur Général,
(s.) Janssens.

Zeker om den schijn te redden heeft het bestuur te Antwerpen, die Fransche mededeeling uit Brussel, welke tegen de verordening van 2n September indruischt en zelfs door de Walen niet goed begrepen wordt, laten volgen door een Nederlandsch slot:

Antwerpen, den 30n November 1916.
De Bestuurder
(get.) A. Van Vijve,

De laatste volzin moet uitgelegd worden in dezen zin dat meer dan een hulpgeld mag voorgesteld worden voor bedienden maar alleenlijk in geheel buitengewone gevallen, dat is te zeggen wanneer het ongelukkigen betreft volstrekt van alle hulpmiddelen ontbloot.

Dat is weer een franskiljonsch proefballonetje: komt er geen verzet dan zal men voortaan alles weer in 't Fransch afkondigen, met er eenvoudig een Vlaamschen staart aan toe te voegen.

Maar wij waken heeren franschelaars en zullen elke overtreding aan de kaak stellen.

Zoo bijv. verwittigen we ook den bediende van het kantoor tusschendok, dat hij voortaan de betalingen zou aankondigen in 't Nederlandsch en niet meer zooals tot nu toe met het onwettige: On paie demain.

BELANGRIJK BERICHT. — De ondergeteekenden, volksvertegenwoordigers, berichten het publiek, dat zij zich ter beschikking stellen, tot verdediging der belanghebbenden, welke te klagen zouden hebben over wegvoering naar Duitschland, van familieleden, alhoewel deze werk hadden, of over de noodige bestaansmiddelen beschikken.

De belanghebbenden kunnen zich aanbieden alle werkdagen (Zaterdag uitgezonderd) tusschen 5 en 6 uur (Torenuur) in het lokaal van « Volksopbeuring », Kathelijnevest, 2. (Bijzondere ingang. Eerste verdieping.)

Adelfons HENDERICKX,
Leo AUGUSTEYNS.

MENGELWERK EN PRIJSKAMP. — Lees in ons nummer van 1 Januari a.s. het begin van den wereldberoemden roman *De Wapens neer!*

Lees ook de voorwaarden van den Prijskamp in Beeld en Woord *De Wereldwonderen.* Eerste afkondiging in nummer van 1 Januari 1917.

Er heerscht reeds algemeene belangstelling voor die groote artistieke aantrekkelijkheid waaraan eenieder kan meedoen.

Op 15 Februari worden de geldprijzen uitgedeeld: 75 fr.; 50 fr.; 25 fr.

VOOR EEN PLAKKAAT. — Een amb'elijke plakkaat deelt het vredesaanbod mede.

Indien de mogendheden, zoowel de Centralen als de Entente-landen, hier vertegenwoordigers hebben rondloopen die de regeeringen moeten inlichten over de volksstemming, dan moeten die berichtgevers zich maar eens mengen onder het publiek dat de plakkaten leest.

Ze zullen gauw ingelicht wezen!

Moest het bij referendum beslist worden, 't zou onmiddellijk vrede zijn.

ONNOOZEL KINDEREN. — Ge moet niet denken dat de wereldoorlog een noodlottigen invloed uitoefent op de kinderspelen of verdoovend werkt op het geheugen van onze bengels. Hoe weten ze 't dat het gisteren, Donderdag, Onnoozel Kinderen was?

Ze liepen met groepen door de straten, zingend voor de deuren en een fooitje verwachtend.

Of de handen der winkeliers en zorgzame huismoeders nog erg vrijgevig waren is weer een andere zaak.

Een cent kon er door, doch elke zoetigheid kost stukken van menschen of is onvindbaar.

Herodes is nu de Wereldoorlog die de groote kinderen doodt bij duizenden, en onnoozel is het menschdom geworden.

BELGISCH UITVOERVERBOD. — Het Belgische Staatsblad bevat een besluit van koning Albert, waarbij de uitvoer van ruwe, gelooide en geleerlooide huiden voorloopig verboden wordt langs alle zee- en landgrenzen van België.

Iets voor iederen dag

De Pasteibakkers van den Kaiser

— *Madame, ce ne sont que des gueux!*

— Mevrouw, 't is slechts een troep bedelaars!

— Goed antwoordden de fiere vaderlanders der Zeventiende Eeuw! Wij zullen ons *Geuzen* heeten!

En met bedelzak en bedelnap stichtten zij het Rijk der Nederlanden.

Jongens! neemt hte schild der Pasteibakkers — daar was er een in de middeleeuwen — en bakt een mooi banket voor uw volk en helpt mee het Vrije-Vlaanderen stichten.

Of weet de lezer misschien nog niet wie de *Pasteibakkers van den Kaiser* zijn?

Het is de spotnaam die te Gent aan de studenten van de Vlaamsche Hoogeschool gegeven wordt.

't Is de geest van ons volk, de Vlaamsche geest van Uilenspiegel, die ondanks alles voortleeft tot in onze franskiljons toe. De Vlaming schijnt een erkend talent te bezitten om bijnamen te geven, dat hoorden we meermaals verzekeren door leeraars, die er vaak het eerste slachtoffer van zijn.

De petten, of liever de baretten der Gentsche studenten, zijn wel niet de bekende, ambtelijke witte vlaaien van de pasteibakkers maar hebben toch iets weg van haar vorm, en een geestige franskiljon heeft de studenten gedoopt: *De Pasteibakkers van den Keizer! Les Pâtissiers de l'Empereur!*

Wat een titel voor een stuk van Edmond Rostand of voor een roman van Georges d'Esparbès!

Onze jongens hebben, studentikoos en gevat, het sierlijk gebaar van de Edellieden van 't Eedverbond nagebootst en zich met het smaadwoord getooid. Ze zijn zoo min dienaars van den Keizer als de zestiend'eeuwsche vaderlanders een berooide troep mocht heeten, en ook ditmaal valt de schimpnaam terug op den neus van de belagers en zal ook eens, hopen wij, een schoone faam krijgen in de geschiedenis, wanneer de Vlaamsche Hoogeschool tot een Tempel van de Wetenschap zal gewijd en door de gansche wereld als dusdanig erkend zal wezen.

Intusschen, Jongens, studeert en werkt, want gij zijt onze hoop en onze toekomst. Wij hadden het recht onzen tijd te verknoeien en de leergangen te brossen; wij schaadden alleen onszelven. Wij hadden slechts *onze eigene broodjes* te bakken, maar gij, gij bakt het geestesbrood voor Vlaanderen. Wij waren de Romantiekers; onze pet werd op 't achterhoofd geplant en met de geplooide, liefst gebroken en gehavende klep, tot scheurens toe naar voren getrokken; zij diende des nachts tot drinknap en ging rond van mond tot mond — ja, lieve juffrouw, dat ging zoo — den horen der Germaansche maaltijden vervangend. Wij vaagden er het krijt van de lei mee af als we *couillon* of *écarté* speelden, en zo was een handzaam ding om 't stof van ons schoenen te kloppen.

Maar gij, Vlaamsche Hoogstudenten, zijt de Didaktiekers van uw volk; de jongeren die gaan met de Meesters om het goede zaad te zaaien. Gij moet van nu af uw pet dragen als een professorenbaret en 't is goed dat ze keurig weze, van zijde en van fluweel.

Sa, Jongens, draagt uw petten,
De fierheid op 't gelaat;
Gij zult ze fierder zetten
Als men U schimpt of smaadt.
Men zegt: *Pasteienbakkers*
Des Keizers!... Ook al goed!
Aan d'arbeid dan, o Makkers!
En kneedt den deeg met moed.
Die 't zeggen zijn lakeien
Ontvlaamscht tot eigen schand.
Maar Gij... gij bakt pasteien
Voor 't schoone Vlaanderland!

Wat doet het Fransche zoodje
In 't schoone Vlaanderland?
Ze bakken er hun broodje,
Maar 't is voor eigen tand!
Gij, met uw Vlaamsche petten,
Gij, jongens, van ons bloed,
Gij luidt eens Brugsche Metten
Voor 't franskiljonsch gebroed.
Die 't zeggen zijn lakeien,
Lakeien tot hun schand.
Maar Gij, gij bakt pasteien,
Pasteien voor uw land.

Die spot, die schimp en die haat zijn ons welkom.

La haine est un carcan,
mais c'est une auréole

zegt Cyrano de Bergerac.

De vijandschap der afbrekers van onzen Vlaamschen landaard staalt en pantsert onze jongens en maakt ze sterk, moedig, onverschrokken voor den toekomenden levensstrijd.

Zij mochten niet gekoesterd en vertroeteld worden, niet als Zondagskinderen behandeld ; dat had ze week en ijdel gemaakt : nu komen zij sterk, gelouterd en hoogmoedig — dit is hoog van moed — uit den smeltkroes.

Maar te Antwerpen voelen zij zich omringd door de algemeene genegenheid en ook dat doet hun goed.

Zie hem maar aan als er een alleen door de stad gaat, hoe stil-kranig en zelfbewust hij daar heen stapt ! Zie ze na, als ze met een groepje zijn, en uw hart gaat open van blijdschap en betrouwen, want wij voelen dat Vlaanderen trotsch op zijn zonen zal mogen wezen.

LUC.

Leest allen de voorwaarden van den Geïllustreerden Kunst-Prijskamp DE WERELDWONDEREN

DE OORLOG

Officieele Legerberichten

VAN DUITSCHE ZIJDE

Westelijk gevechtsterrein

Berlijn, Donderdag 28 December. — Officieel :

Eenige sektors van het Vlaamsch front en van den Sommeboog werden bijwijlen onder hevig vuur genomen.

Russisch gevechtsterrein

Berlijn, Donderdag 28 December. — Officieel :

Front van generaal veldmaarschalk Prins Leopold van Beieren :

Op verscheidene plaatsen van het front wees onze loopgraafbezetting Russische afdeelingen af.

Front van generaal overste aartshertog Jozef :

Bij de Ludowa, in de Woudkarpathen, verdreven Duitsche jagers sterke patroeljen der Russen in handgranatengevechten. In den Mestecanesti-sektor meermaals levendig geschutvuur. In de bergen, bij de Oitoz- en Putna-dalen, werd het strijden vinniger.

Roemeensch gevechtsterrein

Berlijn, Donderdag 28 December. — Officieel :

Front van generaal veldmaarschalk v. Mackensen :

Den 27ᵉⁿ December behaalde het 9ᵉ leger van den voetvolk-generaal von Falkenhayn een volmaakte zegepraal in den slag bij Rimnicul-Sarat op de ter verdediging van Roemenië gezonden troepen. De op 26 December verslagene vijand zocht met een tegenaanval, uitgevoerd door troepenmassa's, het verloren terrein terug te winnen. De aanvallen mislukten. Pruisische en Beiersche voetvolk-afdeelingen zaten den terugtrekkenden vijand na, stormden over zijn in den nacht nieuw aangelegde stellingen en drongen over Rimnicul-Sarat vooruit. Tegelijker tijd doorbraken, verder naar het Zuid-Oosten op, Duitsche en Oostenrijksch-Hongaarsche troepen de sterk verschanste linièn der Russen, weerden ook hier krachtige, tegen de flank gerichte tegenaanvallen af en drongen vechtend in noord-oostelijke richting vooruit. Andermaal leed de vijand bij zijn nederlaag zware bloedige verliezen. Als gevangenen werden gisteren 3000 man, aan buit 22 machiengeweren binnengebracht. In 't geheel maakte het 9ᵉ leger in de gevechten bij Rimnicul-Sarat 10,220 gevangenen. Bij het Donau-leger werd gisteren enkel hier en daar gevochten.

In de Doebroedscha slaagden Bulgaarsche en Osmaansche troepen er in de Russen uit de versterkte hoogtestellingen ten Oosten van Macin te werpen.

Balkanfront

Berlijn, Donderdag 28 December. — Officieel :

Ten Noorden van het Doiran-meer grepen verscheidene Engelsche kompagnieën, na sterke vuurvoorbereiding, de Bulgaarsche voorposten te vergeefsch aan.

VAN OOSTENRIJKSCH-HONGAARSCHE ZIJDE

Russisch gevechtsterrein

Weenen, Woensdag 27 December. — Officieel :

Legerfront Leopold van Beieren :

Ten N.-W. van Zalocze hebben Oostenrijksch-Hongaarsche afdeelingen van een geslaagden strooptocht 34 gevangenen en 2 machinegeweren meegebracht.

Italiaansch gevechtsterrein

Weenen, Woensdag 27 December. — Officieel :

Niets van belang.

Roemeensch gevechtsterrein

Weenen, Woensdag 27 December. — Officieel :

Legergroep von Mackensen :

In Groot-Walachije nemen de gevechten, ondanks het optreden van aanzienlijke Russische versterkingen, voor ons een guustigen loop. Aan de beneden Co-

meatulnu hebben wij terrein gewonnen.

Ten Z.-W. van Rimnicu-Sarat hebben de troepen van generaal von Falkenhayn in een vijfdaagschen slag de sterk verschanste stellingen van den vijand over een breedte van 17 km. doorbroken. Hier zijn sedert 22 December 7,600 gevangenen, meest Russen, en 27 machinegeweren ingeleverd. De verliezen van den vijand aan dooden en gewonden zijn buitengewoon zwaar.

Legerfront aartshertog Jozef :

In het grensvak ten Oosten en ten N.-O. van Kezdi Vazarhely verhoogde gevechtsactie. Overigens bij diepliggende sneeuw en vorst slechts schermutselingen en geschutvuur.

Balkanfront

Weenen, Woensdag 27 December. — Officieel :

Niets van belang.

VAN TURKSCHE ZIJDE

Turksche fronten

Konstantinopel, Dinsdag 26 December. — Officieel :

Kaukasische front : Aan den linkervleugel hebben wij een overval gedaan op de voorpostenlinie van den vijand en munitie, schanswerktuigen, uitrustingstukken en ander oorlogsmateriaal buitgemaakt. Onze troepen keerden ordelijk in hun stellingen terug, na bovendien nog barakken en stellingen van den vijand verwoest en in brand gestoken te hebben.

Geen enkele gebeurtenis van belang aan de overige fronten.

VAN FRANSCHE ZIJDE

Westelijk gevechtsterrein

Parijs, Woensdag 27 December. — Officieel avondbericht :

Aanmerkelijke geschutsactie in sommige vakken ten Zuiden van de Somme, waar een vijandelijke batterij is ontploft.

Wij hebben met succes verscheidene mijnen laten springen in de streek van Beuvraignes, ten Zuiden van de Avre. Daarop hebben wij de vijandelijke linies overvallen en gevangenen gemaakt.

VAN ENGELSCHE ZIJDE

Westelijk gevechtsterrein

Londen. Dinsdag 26 December. — Officieel bericht van hedenavond :

Een afdeeling van 50 man is gisteravond bij les Bœufs onze linie genaderd ; 18 man zijn gevangen genomen, de andere leden zware verliezen.

Wij zijn bij Armentières en Ploegsteert de vijandelijke loopgraven binnengedrongen en hebben daar den vijand verliezen toegebracht.

Londen, Woensdag 27 December. — Officieel avondbericht :

In den afgeloopen nacht heeft een onzer afdeelingen over eenige honderden meters de eerste linie der vijandelijke loopgraven ten Noordwesten van Lens verkend. Ze bestookte schuilholen met bommen en beschadigde verdedigingsstellingen ernstig. Zonder verliezen is ze teruggekeerd.

De vijand heeft onzen rechtervleugel benoorden de Somme heftig gebombardeerd.

Wij beschoten met goeden uitslag verdedigingswerken ten Z. van Atrecht, bij Hulluch en ten Westen van Meesen (Messines).

VAN RUSSISCHE ZIJDE

Russisch gevechtsterrein

Petrograd Woensdag 27 December. — Officieel :

In de streek van de rivier Berezina, benoorden Wisjnef, zijn onze verkenners er bij een speurtocht in geslaagd binnen te dringen in de vijandelijke loopgraven, waar een deel der Duitschers aan de bajonet geregen werd.

In de richting van Kovel heeft de vijand ter sterkte van twee tot zeven kompagnieën onze stellingen in de buurt van Maly Porsk aangevallen, maar ons vuur werp hem met zware verliezen terug.

De vijand heeft met geschutvuur onze stellingen in de streek van Piniaki en Tsjepole Wisjen gebombardeerd en in het gebied van Piniaki het offensief genomen. Dit had geen succes. Op beide punten heeft ons vuur het gestuit.

Roemeensch gevechtsterrein

Petrograd, Woensdag 27 December. — Officieel :

Aan de Bistrica heeft onze artillerie een vijandelijke kompagnie, die van het dorp Kosmatsj naar het Noordoosten marcheerde, verstrooid.

In de Bosch-Karpathen hebben onze troepen aan de Moldavische grens, ten Noorden van de Uzu, een vijandelijke veldpost verdreven en een machinegeweer vermeesterd. In dezelfde streek hebben onze tirailleurs onder begunstiging van mist twee loopgraafmortieren, die den vijand na een gevecht in den steek had gelaten, bemachtigd.

Gisteren heeft de vijand een reeks aanvallen op onze stellingen gedaan. Aan den bovenloop van de Ramnicu is de vijand er enkele malen in geslaagd ten Noorden van Megura onze kavalerie en de Roemeensche infanterie terug te dringen. Aan den weg van Rimnicu Sarat zijn onze troepen, na een reeks aanvallen te hebben afgeslagen, niettemin gedwongen de eerste linie door geschutvuur vernielde loopgraven te ontruimen.

In de andere vakken zijn de vijandelijke aanvallen afgeslagen met groote verliezen voor den vijand en bij het dorp Balaseitsu hebben wij door een tegenaanval verscheidene machinegeweren vermeesterd. Op het geheele front duurt de strijd voort.

In de Dobroedzja kleine gevechten.

VAN ITALIAANSCHE ZIJDE

Italiaansch gevechtsterrein

Rome, Woensdag 27 December. — Officieel :

In de streek van het Etsch-dal heeft onze artillerie de vijandelijke linies en verdedigingswerken hevig en doeltreffend beschoten en den vijand bij het aanleggen van versterkingen belemmerd.

Op de rest van het front hebben onze troepen zich bezig gehouden met versterkingsarbeid, die hier en daar door kleine voorpostgevechten werd onderbroken.

TELEGRAMMEN

Uit Zwitserland

Berlijn, 27 December. — De « Zürcher Post » schrijft, na de redevoeringen van de ministers in de Ententerijken te hebben nagegaan, het volgende :

Als Engeland nu reeds alle middelen noodig heeft om den oorlog voort te zetten, dringt zich bij de neutralen de vraag op : gelooven de leidende staatslieden van de Entente inderdaad, als echte overwinnaars uit den uitputtingsoorlog te voorschijn te zullen komen ? Meer dan ooit heeft men na Lloyd George's rede het gevoel, dat het einde van den jarenlangen sloopingsoorlog geen overwinnaar, doch Europa's bouwval zal zien. Thans is een vrede op grond van een welgemeende overeenkomst mogelijk. Wordt die afgewezen, dan beteekent dat voor Europa de vernietiging. De verantwoordelijkheid daarvoor tegenover het eigen volk en de geschiedenis treft degenen, welke, noodlottig de kracht van de tegenstanders onderschattend, hun volk voorgaan op dezen ren naar den afgrond.

De Vredesaktie

De Zwitsersche nota

Berlijn, 27 December. — Onder het opschrift : Neutrale nota's, zegt de « Vossische Zeitung » : Als de verdere te verwachten neutrale nota's in denzelfden toon gesteld zijn als de Zwitsersche, zullen zij bij ons stellig op een vriendelijke ontvangst kunnen rekenen. De Zwitsersche nota adeint de eerlijkheid van die ware ouzijdigheid, waardoor Zwitserland zich gedurende den geheelen oorlog onderscheiden heeft. Zij is bijna een aandoenlijk klaaglied en een warm gestelde waarschuwing, dat zij enkel ingegeven is door den wensch om spoedig weer de taak van de beschaving en de menschenliefde te kunnen dienen.

Een legerorder over den vrede

Petrograd, 26 December. — Generaal Roeski, kommandant van het Noorderleger, heeft een legerorder over de Duitsche vredesvoorstellen uitgevaardigd :

«Geheel Rusland heeft zich reeds eensgezind tegen de voorstellen van den vijand uitgesproken. Dit is geschied in volkomen overeenstemming met onze dappere bondgenooten en met alles, wat wij, soldaten, gevoelen. De vrede van onze tegenstanders is een nieuwe kwaadaardige list. Laten wij zijn voorstel wantrouwen en getrouw aan den wil van onzen verheven chef dapper en met zelfverloochening voort worstelen tot dat de volledige overwinning is behaald, zonder welke een waarachtige en duurzame vrede onmogelijk is. Deze worsteling is onze heilige plicht tegenover ons vaderland.»

De nota van Wilson

Keulen, 27 December. — Naar de korrespondent te Washington van de «Kölnische Zeitung » seint, wordt het in de Vereenigde Staten thans mogelijk geacht, dat de geallieerden geen rechtstreeksch antwoord aan Duitschland geven, doch zich tot beantwoording van Wilson's nota bepalen.

De New-Yorksche « Evening Post » noemt de opvatting, dat Wilson's nota een bewijs van vriendschap jegens Duitschland is, onzinnig. Eerder is het tegendeel waar. Het meest moet men er zich over verbazen, dat noch Wilson, noch Lansing de nota als een vredesboodschap beschouwd hebben.

De « Evening Post » laakt Lansing wegens de onduidelijke opstelling der nota en wijst die aan zijn slechten gezondheidstoestand.

Van het midden van Januari af zullen in geheel Amerika groote vredesbijeenkomsten worden gehouden.

Het vredesaanbod der Centralen en de nota van Wilson

Londen, 27 December. — De regeeringen der Entente-mogendheden wisselen op het oogenblik van gedachten over het antwoord op het Duitsche vredesvoorstel. Het ontwerp-antwoord is te Parijs opgesteld.

Over een antwoord op de nota van Wilson is nog niets besloten ; vermoedelijk zullen de geallieerden ten aanzien van deze nota en de Zwitsersche nota van steun geen officieelen stap doen voor zij het Duitsche voorstel hebben beantwoord.

Van Zweden — dat naar verluidde ook een vredesnota heeft gezonden — heeft de Engelsche regeering er geen ontvangen, maar berichten uit Zweden maken het waarschijnlijk, dat er een op til is.

Een vredesnota van Zweden ?

Washington, 27 December. — Volgens hier ontvangen berichten heeft Zweden een nota aan de oorlogvoerenden gezonden, waarin het hun verzoekt, vredesvoorwaarden te overwegen. Afschriften van de nota zijn aan de onzijdige staten gezonden.

Velerlei

—— Een bericht uit Rio de Janeiro aan de « Temps » zegt dat de Ver. Staten Brazilië hebben uitgenoodigd zich bij de pogingen ten gunste van vrede aan te sluiten.

—— Het Kongres der Fransche socialisten, Zondag te Parijs bijeengekomen, besloot na eenig debat een kommissie van 11 leden het ontwerpen eener resolutie op te dragen aangaande de houding der partij ten aanzien van den oorlog en de nota van Wilson. In die kommissie werden 22 voorstanders van voortzetting van den oorlog en 19 van de vredespartij gekozen. Gisteren zou de kommissie het resultaat van haar werk aan het kongres voorleggen.

—— Te Parijs mogen de winkels en magazijnen nu niet langer dan tot 6 uur 's avonds door middel van gas, elektriciteit, petroleum of spiritus, verlicht worden.

Van die nieuwe bepaling zijn uitgezonderd, winkels waar eetwaren worden verkocht, drogisten, kappers en de tabakdepots.

De winkels behoeven om 6 uur niet te sluiten, doch voor verlichting dienen ze dan iets anders te gebruiken, dan de zooeven genoemde verboden middelen.

Voor café's en restaurants is het sluitingsuur half tien.

—— Van gisteren af is in alle gemeenten in Frankrijk de openbare verlichting door gas of elektriciteit teruggebracht tot op een derde van wat zij was in den winter 1913-1914.

In gevallen waarbij er voor het elektrisch licht gebruik wordt gemaakt van water als drijfkracht en deze niet voor 's lands defensie aangewend wordt, kunnen er door de prefecten der departementen uitzonderingen gemaakt worden.

—— In het Lagerhuis heeft de liberale afgevaardigde Morell, sprekende over de kruisingstraf in het Engelsche leger, in den dienst bekend als veldstraf nr. 1, verteld, hoe een ontwikkeld man, van goeden huize, soldaat in het bataljon van de Liverpoolsche korenbeurs, die vrijwillig dienst had genomen en twee jaar aan het front was geweest, dadelijk na die straf te hebben ondergaan, was gestorven en, gelijk het onderzoek had bewezen, ten gevolge daarvan. Zijn vergrijp was, naar het heette, dat hij zijn helm had verloren.

Buitenland

UIT DUITSCHLAND

In Hamburg is het in den nacht, die den Zondag voorafging, boos weer geweest. Er stond een storm uit het Zuidwesten, die bijna orkaankracht had, en in de stad, op de Elbe en in de haven veel schade berokkend heeft. Zeeschepen werden van hun kabels gerukt, beladen en leege schuiten raakten op drift. Het water werd tot 14 voet twee duim omhoog gezweept, zoodat de oevers hier en daar onderliepen. Zondagochtend begon de storm, die met zwaren regenval gepaard ging, te bedaren.

DE KRONING TE BOEDAPEST

Weenen, 27 December. — Het keizerlijk paar is vanochtend vroeg met groot gevolg voor de kroningsplechtigheden naar Boedapest vertrokken.

UIT LUXEMBURG

Luxemburg, 27 December. — Het Luxemburgsche ministerie heeft ontslag gevraagd. Men verwacht een hervorming van het kabinet, waarin dan directeur-generaal Welter geen zitting zal hebben.

In de Kamer is dezer dagen een motie van afkeuring tegen Welter aangenomen, omdat de voorziening met levensmiddelen in Luxemburg te wenschen overlaat.

Binnenland

UIT VLAANDEREN

Verschrikkelijk onweer. — Windhoos. — Overstroomingen. — Sedert 48 uren woedt alhier over de streek een geweldige windhoos. Duizenden pannen, schaliën, steenen enz. bedekken de straten van Ninove ; eenige voorbijgangers zijn min of meer gekwetst geweest.

Langs de Denderkaai is Ch. Van Lierde in het water geslingerd ; hij kon gered worden door een werkman van Denderwindeke. Op den steenweg van Ninove naar Brussel lagen vele boomen uitgerukt, hetwelk het verkeer van den buurttram belemmerde. Te Ninove nog, aan de vergrootingswerken der fabriek « Union Allumettière » werd een groot gedeelte der betonkoffering naar beneden gesleurd. De schade bedraagt 500 fr. In den winkel van Delhaize frères & Cie, Burchtstraat, werd eene groote vitrien uitgewaaid en verbrijzeld. In de Geeraardsbergstraat is eene lange schouw in de verandah van M. De Meulemeester, bakker, terecht gekomen ; al de ruiten werden uitgeslagen. De schouw van het klooster der Zusters van het H. Hart kwam in den Dender terecht. Rond de kerk, op 500 meter omtrek, regende het schaliën in de straten. De buurttram welke van Geeraardsbergen kwam, ontriggelde door de wind aan eene wisselnaald, een der reizigerstreinen vloog omver, vele der inzitten werden door de glasscherven gekwetst. Het water van den Dender is zoo gestegen dat overstroomingen onvermijdelijk geworden zijn. Sedert lang heeft men in de Ninoofsche streek zulk geweldig onweder niet te verduren gehad.

Diefstal bij een haarkapper te Ninove. — Gisteren is er een geldtasch, inhoudende 80 fr., gestolen, toebehoorende aan M. René De Troyer, haarkapper, Dreefstraat, uit zijnen overjas welke aan den kapstok was blijven hangen. De geldtasch, inhoudende pasport met portret, eenzelvigheidskaart en brieven, werd teruggevonden in dezelfde straat, maar de 80 fr. waren verdwenen. Men heeft erusige vermoedens.

Nog diefstallen in dezelfde streek. — Gisteren nacht hebben stoutmoedige dieven al de kiekens en konijnen gestolen van M. Victor De Roeck, wagenmaker, wonende op den steenweg leidende naar Aalst.

— Verleden nacht is den geldkoffer van M. Vanderschueren, paardenkoopman, wonende « Preulegem », uit zijn huis gestolen. De booswichten zijn langs de voordeur binnengedrongen en met hunnen buit langs de koer weggesloten. Zij hebben alles opengebroken, het geld ontvreemd — verscheidene duizenden franken — en den ledigen koffer in het open veld van den « Boschbarm » achtergelaten. De politie heeft deze maal een onderzoek geopend, dat niet het minst opgeleverd heeft. Men spreekt nochtans van eene aanhouding, doch alles doet verondersteller dat het de plichtige niet kan zijn.

De bandieterij van Oosterzeele. — Wij hebben op tijd en stond deze misdaad aan onze lezers bekend gemaakt. Raadheer De Haerne zat het Hof voor ; M. Vandermoere bekleedde den zetel van het Openbaar Ministerie. Niettegenstaande merkwaardige verdediging van verscheidene advokaten, werden veroordeeld : De Mulder tot 17 jaar dwangarbeid ; Traco tot 12 jaar ; Govaert tot 10 jaar ; Verbruggen tot 15 jaar ; Duquet tot 12 jaar ; De Dycker tot 15 jaar en Emiel Van Laere tot 5 jaar.

UIT GENT

Stad Gent. — Aanbesteding der werken betreffende het afbreken en herbouwen van een deel kaaimuur langs Terplaten. — Aanbiedingen te zenden aan het Schepenen-College ten laatste 17 Januari 1917 per gesloten brieven.

Openbare opening der aanbiedingen, den 19 Januari daaropvolgende, te 12 uren.

Lastenkohier en teekeningen berusten in het bureel der werken. Bestek : 24,000 frank.

Ouderdomspensioenen. — De volgende wijziging is gebracht aan de uitdeeling der mandaten :

De belanghebbenden, de 11ᵉ wijk bewonend, mogen zich aanbieden Vrijdag 29 dezer 's morgens van 9 1/2 tot 11 1/2 uur.

Voor de inwoners van de 10ᵉ wijk zullen de mandaten denzelfden dag, 's namiddags afgeleverd worden : van 3 tot 5 uren van Acar tot Kimpe en van 5 tot 7 uren van Lagast tot Ysebaert.

Het wordt aan de belanghebbenden herinnerd dat zij zich door een familielid mogen doen vervangen, aan wien zij de briefomslag moeten meegeven. Voor de echtelingen is het voldoende dat één van beiden komt, voorzien van den brief van het Beschermingskomiteit.

Melkrantsoeneering. — De personen die zich bevoorraden in de winkels van de Commission for relief in Belgium, nummers 4, 7 en 24, zijn verzocht hunne rantsoenkaart voor melk af te halen Vrijdag 29 dezer, van 8 tot 1 uur en van 3 tot 7 uur, in 't hulphuis der melkerij : Vlaanderstraat, 16.

Diegenen die zich in de winkels n. 5, 9, 13, 23 en 31 bevoorraden, op denzelfden dag en uur in het hulphuis : Kortrijkschesteenweg, 2.

Ieder moet voorzien zijn van zijne kaart van de « Commission for relief » en zijn trouwboekje. Diegenen welke nu reeds melk van den Stedelijken Bevoorradingsdienst genieten, moeten ook hunne melkkaart medebrengen.

Kaarten die op vermelden datum niet afgehaald zijn, zullen maar na 10 Januari uitgedeeld worden.

UIT LIER

Tentoonstelling in het Stedelijk Museum van 300 schilderijen van Belgische krijgsgevangenen. — Eindelijk is het de beurt aan Lier om van deze schoone tentoonstelling te mogen genieten. 't Is juist in den tijd van feest- en heiligendagen, en geen wonder dat de tentoonstelling dan ook veel bijval en toeloop heeft.

De liefdadige Vereeniging « Volksopbeuring », Tak Lier, mag een pluimken opsteken, want rechtuit gezegd, deze tentoonstelling overtreft in smaak en degelijkheid die van Antwerpen. (Dit voor rekening van den inzender. — Red.)

De ruime zaal van het stedelijk Museum, thans herschapen in een modern kunstsalon, door de stoffen wanden, het lichttemperend velum, de mooie planten, de kleurige tapijten, en dan de kunstrijke schilderijen onzer krijgsgevangenen, biedt een voornaam en prachtig schouwspel aan.

Plaatsruimte laat ons niet toe de kunstwerken te bespreken, doch namen als Langaskens, Midy, Grislain en Verdickt volstaan voor de faam en de waarde dezer tentoonstelling.

Voor de Lierenaars kan het als van zeer groot belang zijn te vermelden, dat onze stadsgenoot Paul Renouchamps er twee ontwerpen van grafmonumenten laat zien, die door hun soberheid van conceptie en flinkheid van teekening geen kleinen bijval wegdragen.

Ook mag niet onvermeld gelaten worden het snij- en stukwerk dat zoowel te bewonderen is om zijne kundigheid als om zijne goedkoope prijzen. Met één woord, deze tentoonstelling is uiterst wel geslaagd, en strekt de Lierenaars tot eere. Ook mag geen vaderlandslievend Lierenaar nalaten het werk zijner gevangen broeders te gaan bezichtigen. Zij doen er tevens een liefdadig en vaderlandsch werk mee, en zullen zich hunne 0.25 fr. inkomgeld niet beklagen.

De tentoonstelling blijft alle dagen open tot 3 Januari.

UIT LEUVEN

Hooger Onderwijs voor vrouwen. — Het gesticht Paridaens, bestuurd door de Dochters van Maria, en met de hulp van verscheidene leeraars onzer stad, richt dezer dagen leergangen in, ten einde aan onze *high life* de gelegenheid te geven ook hooger onderwijs te genieten.

Natuurlijk gaat er alles in 't Fransch ! Het programma, waarover de lessen loopen, geven ze op in een uitsluitend Franschen omzendbrief, waarin o.a. ook wordt melding gemaakt eener voorwaarde, gesteld door de heeren leeraren, die hunnen steun hebben toegezegd. « Nuttig, maar ook ernstig werk willende aanvatten, eischen die heeren dat vóór den 1n Januari, minstens 30 vrouwen een regelmatig bijwonen der leergangen beloofden. »

De Dochters van Maria drukken hunne hoop uit dat Leuven, de Universiteitstad, zich zal haasten de opoffering der talentvolle heeren leeraren te beantwoorden.

Welnu, Eerwaarde Zusters, ik hoop dat de toetredingen niet te haastig zullen toekomen. Want het ware mogelijk dat ook Vlaamsche vrouwen zich lieten overhalen om hunnen geest te laten in de war sturen door een noodlottig onderwijs, in eene vreemde taal gegeven.

En ik kan hun verzekeren dat zij zich niet zullen benadeelen door eene outhouding, want uit goede bron vernemen we, en 't is ten andere geen geheim meer, dat pogingen worden aangewend om aan onze Vlaamsche meisjes gelegenheid te geven diezelfde leergangen in eigen taal te kunnen volgen.

Weliswaar schijnt het dat het gesticht Paridaens enkel plaats beschikbaar heeft voor in 't Fransch gegeven kursussen, maar de wereld is toch niet gelegen binnen de muren van Paridaens, zoodat men ergens anders gemakkelijk plaats heeft gevonden.

Geen enkel Vlaamsche vrouw schrijve dus in voor de Fransche kursussen, maar wachte.

Neel Haly.

Volkshoogeschool. — Dinsdag 26 dezer werden de leergangen geopend van de Volkshoogeschool, welke is ingericht geworden door de Opvoedingscentrale voor Arbeiders van het Arrondissement Leuven.

Deze Arbeidersschool is ingericht buiten alle wijsgeerige of politieke strekking om, met voor eenig doel door eene alzijdige ontwikkeling de arbeiders der beide geslachten op te leiden tot knappe en bewuste werklieden, bekwaam om met vrucht alle vakonderwijs te volgen, dat de centrale kortelings bij haar programma zal voegen.

De volgende vakken staan tot nu toe op het programma :

1. Sociale Wetenschappen ; 2. Geschiedenis der Kunst ; 3. Toegepaste Kunst ; 4. Rekenkunde en Metriek Stelsel ; 5. Praktische Meetkunde ; 6. Beginselen der Teekenkunst voor Plannenleer ; 7. De Bouwkunde. Plannenleer. Draagkracht der Lichamen ; 8. De Mekanick. Plannenleer. Draagkracht der Lichamen ; 9. Arbeiders Wetgeving ; 10. Arbeidersboekhouden ; 11. Nederlandsch ; 12. Fransch ; 13. Natuurkunde ; 14. Scheikunde ; 15. Gezondheidsleer ; 16. Lichamelijke Opvoeding.

De voertaal is Vlaamsch voor alle vakken.

Wij vernemen dat de beste leerkrachten zich ten dienste van de Opvoedingscentrale gesteld hebben om onderricht te geven, o.a. de heeren Franz Nackaerts, kunstschilder ; Louis Tielemans, advokaat en schepen ; Joris Sterckx, bouwkundige, Miel Frantzen, L. Le Cerf, E. Maes, Fr. Van Langendonck, onderwijzers ; E. Vogelaers en J. Ursi.

De leergangen zijn kosteloos en toegangbaar voor arbeiders en arbeidsters. Zij zullen gegeven worden in « De Proletaar », Mechelschestraat, 72, en beginnen om 8 ure 's avonds (T. U.).

Tentoonstelling van kunstwerken. — Verleden Donderdag, 21 dezer, had in de Feestzaal van het oude « Métropole-Hotel », Vital De Costerstraat, de opening plaats van de Tentoonstelling van schilderijen van onzen stadgenoot, M. Franz Nackaerts.

Ongeveer 50 werken van dezen zeer begaafden kunstenaar zijn daar ten toon gesteld, alsook het model van een ontwerp tot heropbouw van het centrum onzer stad door den bouwkundige Frans Van de Put, in medewerking met H. Driesmans.

De Tentoonstelling blijft open tot 6 Januari. De ingangsprijs is slechts 10 centiem en de opbrengst er van komt ten goede aan de werken van den « Kapmantel » en van de « Bescheiden Hulp ».

Wij bevelen ten zeerste het bezoek van deze merkwaardige Tentoonstelling

aan. Later zullen wij een woordje zeggen over de tentoongestelde werken.

« Leuvensche Eendracht ». — « De Leuvensche Eendracht », katholieke tooneelmaatschappij te Leuven, heeft — voor Januari — « Fedora », van Sardou, ter studie genomen.

't Is wel verrassend dat een katholieke maatschappij zoo'n Fransche wereld met zijn « onedelijk leven » wil opdisschen aan het publiek. Waar blijft het ideaal? Waar de principepen; waar het doel van een katholieke tooneelmaatschappij die wel voor doel moet hebben : op een stichtende wijze zijn leden te onderrichten als een meester in de school.

Een van de grootste redenen waarom uit ons volk die warme vaderlandschgezindheid verzwakt is, is wel : dat we door vreemdtalige romans, novellen, tooneelstukken en alle vreemde lezing en kunst ons volk **vreemde** manieren en gewoonten hebben voorgespiegeld waardoor het afkeerig is geworden van zijn **eigen nationaal leven !**

'k Dacht dat deze benarde tijden er wel hadden op gewezen ! 't Schijnt echter niet !

« Leuvensche Eendracht » zoekt nog naar vertalingen en denkt er niet aan dat het alzoo het sterkste middel om eigen nationaal leven op te wekken, misbruikt om meer liefde te doen winnen voor taal en zeden van een vreemd land.

Speel eigen kunst !

Ontvoogding. — Hier ter stede is er sedert eenigen tijd een Werk tot stand gekomen, dat voor doel schijnt te hebben de ontwikkeling van het lagere volk, in zijne eigene taal, natuurlijk.

Daartoe worden er 's Maandags avonds voordrachten gegeven over allerhande onderwerpen, als : volksvoeding, zelfs over kunst, letterkunde, enz.

Ook werden er volkslessen ingericht, die begonnen zijn vanaf 26 December ll. en die handelen over : sociale wetenschappen, geschiedenis der kunst, toegepaste kunst, rekenkunde en metrickstelsel, praktische meetkunde, beginselen der teekenkunst voor plannenleer, de bouwkunde, plannenleer, draagkracht der lichamen, mekaniek, arbeiders-wetgeving, arbeiders-boekhouden, Nederlandsch, Fransch, natuurkunde, scheikunde, gezondheidsleer, lichamelijke opvoeding.

Die lessen mogen kosteloos gevolgd worden door al wie wil, maar zij zijn vooral ingericht voor arbeiders en arbeidsters.

Men kan zich laten inschrijven in de zaal « De Proletaar », Mechelschestraat, n. 72, Leuven.

Is dat waarlijk geen schoon werk ! Ja, wij raden allen aan, die er eenigszins mut kunnen uit trekken, zich te laten inschrijven, en ik geloof niet dat zij het zich zullen beklagen !

Dolf.

Nieuws uit Brussel

PLUNDERAARS AAN 'T WERK. — Te Ukkel drongen deze week dieven binnen in de villa van Mej. B..., Florentialaan ; al de meubelen werden op het gelijkvloers en de eerste verdieping opengebroken en leeggeplunderd. Al het zilverwerk, voor een groote waarde, wisten ze meester te worden ; al het beddengoed, de inhoud der kleerkassen, keukengerief, alles hebben de schurken verhuisd, heel zeker met een kar. Zij geraakten binnen het huis door een parkmuur te beklimmen. De politie doet een onderzoek.

— Denzelfden nacht werd insgelijks de villa geplunderd van Mev. D..., Koningsdal, te Ukkel. Na over de grillie te zijn geklommen, hebben de schurken de voordeur geopend met valsche sleutels ; zij hebben al de meubels opengebroken en doorsnuffeld, plunderend wat hun van eenige waarde scheen ; in 't salon sneden zij acht schilderijen van gekende kunstenaars uit hunne omlijstingen ; ze namen een groote partij zilverwerk mee, rijke kleederen en pelterijen ; en nadat ze al de looden en koperen buizen hadden afgevezen, gingen de schurken naar den kelder en pikten er nog 179 flesschen Bourgognewijn. Me dunkt, dat kan nogal tellen !

VERSTIKKINGEN. — Op de Koolmarkt woonde sedert eenigen tijd, alleen, een jonge vrouw, zekere D..., geboren te St-Louis (Senegaal). Toen eergisteren morgen de medehuurlingen beneden kwamen, werden zij een scherpen gasreuk gewaar, komende uit de kamer van Mevr. D... ; de bijzonderste huurling werd verwittigd, en deze ging kloppen ; daar hij geen antwoord ontving, deed hij de politie verwittigen, die dadelijk in gezelschap van een dokter toesnelde. De deur werd geopend, en men vond de arme vrouw levenloos op haar bed liggen. De kaoutsjockbuis van het gasvuur was binst den nacht losgeraakt, en daar het slachtoffer verwaarloosd had de veiligheidskraan te sluiten, had er een gasontsnapping plaats, die de arme vrouw het leven kostte, want al de inspanning en de zorgen van den bijgeroepen dokter waren vruchteloos. Het lijk werd naar het doodenhuis der Sint-Audreusstraat overgebracht.

— Gisteren in den vroegen morgen kwam een medehuurling langs de deur der slaapkamer van Mev. L. E..., rentenierster, Wérystraat, te Elsene, en werd een sterken gasreuk gewaar. Hij verwittigde den bijzondersten huurling, en te zamen braken zij de deur der kamer open. Zij vonden er Mev. L. E... levenloos op het bed uitgestrekt liggen. Een bijgeroepen dokter kon de ongelukkige echter niet meer tot het leven terugroepen : de verstikking had haar werk volbracht. Zooals reeds zoo dikwijls gebeurde, had ook hier het slachtoffer de veiligheidskraan van 't gasvuur niet gesloten, de caoutchouc-buis was losgeraakt en zoo ontstond er gasontsnapping die de onvoorzichtige het leven heeft gekost.

TEGEN DE VERVALSCHING. — De Toezichtsdienst der eetwaren van Groot-Brussel herinnert aan het publiek dat al wie vermoedens koestert over de hoedanigheid van een produkt, en gekocht in Groot-Brussel, er de ontleding mag van vragen. Het is voldoende er een staal van neer te leggen bij de Middenafdeeling van den Gezondheidsdienst, 30, Koolmarkt ; er moet nochtans bij opgegeven worden waar het produkt gekocht werd en hoeveel het betaald werd, opdat desnoods er de hand worde opgelegd en vervolgingen ingespannen worden. Binst de negen eerste maanden van dit jaar werden er 1.895 stalen van eetwaren aan het Laboratorium gezonden ; 2.864 stalen melk werden insgelijks ontleed. Een bijzondere dienst werd door het Parket ingericht voor het vervolgen der vervalschers, tegen wien het gerecht van dag tot dag strenger wordt, en met reden.

VOLKSVERKNOEIERS. — Te Neerpede bij Anderlecht, zoo schrijft ons een lezer, is heel de bevolking Vlaamsch. Voor de toepassing der wet had met het goed gevonden de schooljeugd daar Fransch in te pompen zoodra de kinderen maar eenige woorden konden stamelen. Nu de toepassing der wet eene gezonde pedagogie vereischt, werd dit Fransche geknoei aldaar afgeschaft.

Maar het onderwijzend personeel stond gereed om laffelijk de mouw te vagen aan de franskiljons van Anderlecht's stadhuis, en ze vroegen, de volksverknoeiers, Fransch te mogen aanleeren na de schooluren, wat natuurlijk in de laatste zitting van den Raad met genoegen werd toegestaan. En nu zullen ze voortgaan, te Neerpede, met het verknoeien onzer volksjeugd. Mag dat?

VRUCHTAFDRIJVING. — Te Strombeek overleed vóór een paar dagen plotseling Mej. J. R... De bijgeroepen dokter weigerde de toelating tot begraven af te leveren. De lijkschouwing bewees dat het meisje gestorven was tengevolge van misdadige behandelingen. De politie stelde een onderzoek in dat voor gevolg had dat 's meisjes vrijer, die werd aangehouden, terug werd vrijgelaten, doch zekere vrouw R..., uit de Kleine Malibraanstraat, te Elsene, voor deze zaak aangehouden werd. Het onderzoek wordt voortgezet.

☛ **Leest allen DE WAPENS NEER ! in het nummer van 1 Januari a.s.**

Verordeningen Mededeelingen, enz.

Verordening houdende wijziging van § 4 der Verordening van 22 Augustus 1916, betreffende het in beslag nemen van de rijwielbanden en het opnemen van de stapels (Beperking van het rijwielverkeer), (Wet- en Verordeningsblad van 28 Augustus 1916, N° 247, blz. 2547 en volgende).

De eerste volzin van § 4 luidt voortaan als volgt :

De onder § 3 voorziene toelating, om de onder § 1 vermelde voorwerpen, **evenals rijwielen zonder luchtbanden** te blijven bemuttigen, moet aangevraagd worden op ambtelijke formulieren, die bij alle plaatselijke kommandanturen (Ortskommandanturen) te verkrijgen zijn.

Brussel, 9 December 1916.

Der General-Gouverneur in Belgien,
Freiherr von BISSING,
Generaloberst.

Op grond mijner Verordening van 8 Juli 1916 betreffend de Oogstkommissies, evenals der uitvoeringsbepalingen van 8 Juli 1916 tot deze Verordening, heb ik, op voorstel der Centrale Oogstkommissie (Zentral-Ernte-Kommission), de hoogste prijzen voor den verkoop van gedorscht koren, meel, zemelen en brood voorshands als volgt vastgesteld :

Uit stapelplaats of molen geleverd, per 100 kgr. : voor tarwe, fr. 50.95 ; voor rogge, fr. 28.73 ; voor masteluin, fr. 30.11 ; voor ongepelde spelt, fr. 27.68.

Uit den molen geleverd, per 100 kgr. : voor zemelen, fr. 21.50.

Aan bakkers of verbruikers geleverd, per 100 kgr. : voor tarwemeel, fr. 63.25 ; voor roggemeel, fr. 36.15 ; voor masteluinmeel, fr. 37.84.

Voor tarwebrood aan verbruikers geleverd : fr. 0.55 per kgr.

Deze hoogste prijzen worden op 1 Januari 1917 van kracht.

Den Provincialen Oogstkommissies (Provinzial-Ernte-Kimmissionen) wordt de bevoegdverleend, voor de onschrijving van afzonderlijke gemeenten op verzoek of na raadpleging van de burgemeesters, telkens eenen lageren hoogsten prijs voor tarwebrood, evenals hoogste prijzen voor brood, tot het bereiden waarvan roggemeel wordt gebruikt, vast te stellen.

Voor de verkoopen der voortbrengers van koren aan het Nationaal Hulp- en Voedingskomiteit, blijven de hoogste prijzen, vastgesteld in de uitvoeringsbepalingen tot de Verordening van 8 Jui 19116, betreffend de Oogstkommissies, van kracht.

Brussel, den 19n December 1916.

Für den Generalgouverneur in Belgien,
in Vertretung des dienstlich
abwesenden Chefs des Stabes,
Sydow,
Oberstleutnant u. Oberquatiermeister.

Verordening betreffende lijm en gelatine

Artikel I. — Al de stapels beenderlijm, lederlijm en gelatine van meer dan 50 kgr., die op 23 December 1916 binnen het gebied van het Generalgouvernement voorhanden zijn, om het even of zij voor den voortverkoop dan wel voor het eigen gebruik moeten dienen, worden hierbij in beslag genomen. Zij moeten ten laatste op 6 Januari 1917 schriftelijk bij de Oliecentrale (Oelzentrale) in België te Brussel aangegeven zijn.

Art. II. — De nieuw vervaardigde of nieuw ingevoerde waren van de onder artikel I vermelde soort, zijn van af het oogenblik van de vervaardiging of van den invoer te beschouwen als aangeslagen waren en moeten binnen acht dagen na de vervaardiging of na den invoer bij de Oliecentrale worden aangegeven.

Art. III. — Zoowel de eigenaar als ieder bezitter, inzonderheid de stapelhouder, zijn verplicht aangifte te doen.

Zij die verplicht zijn aangifte te doen moeten zich van elke werkelijke en rechtelijke beschikking over de waar onthouden ; zij hebben evenwel voor de goede bewaring er van te zorgen.

Art. IV. — De Oliecentrale beschikt over de aflevering der stapels.

De vergoeding geschiedt volgens de algemeene grondregelen betreffende de inbeslagneming van goederen.

Art. V. — Overtredingen worden met ten hoogste 10.000 mark boete en met ten hoogste 6 maanden gevangenis of met één van beide straffen gestraft. Terzelfder tijd kan de verbeurdverklaring der stapels uitgesproken worden.

De Duitsche krijgsrchtbanken en krijgsbevelhebbers zijn tot oordeelvellen bevoegd.

Brussel, den 13n December 1916.

Der General-Gouverneur in Belgien,
Freiherr von Bissing,
Generaloberst.

Verordening betreffende aanvulling van de Verordening van 21 Juli 1916, over de benuttiging van haver.

Eenig artikel. — Artikel 1 der Verordening van 21 Juli 1916 wordt aangevuld als volgt :

De ten voordeele der burgerlijke bevolking aangeslagen haver uit den oogst van 1916, kan in de bedrijven, die door den « Kreischef » toegelaten zijn, ook worden verbruikt voor het vervaardigen van menschelijke voedingsmiddelen.

Brussel, den 12n December 1916.

Der General-Gouverneur in Belgien,
Freiherr von Bissing,
Generaloberst.

Stadsnieuws

VERLOREN, gouden oorbel, gaande van de Oude Leeuwenrui naar de Koolkaai. Terug te brengen tegen goede belooning, Oude Leeuwenrui, 16. 2256

De rantsoenen voor de maand Januari. — Gedurende de eerste helft van de maand Januari zullen waarschijnlijk bedeeld worden : 250 gram rijst, 300 gram reuzel en 100 gram graan. Gedurende de tweede helft van de maand Januari zullen te verkrijgen zijn : 250 gram rijst en 150 gram koffie. De reuzel zal 3 fr. het kilo kosten, de rijst 0.76 fr. het kilo, het graan 0.55 fr. het kilo en de koffie 6 fr. het kilo.

Voor het examen van Boekhouder en Expert-Boekhouder, te Brusse in Juni 19'7, kan men zich voorbereiden vanaf heden, in de **« Ecole Spériale », Hopland, 19, Antwerpen.** Inlichtingen kosteloos. 2215

Bij « Volksopbeuring ». — We brachten in ons nummer van gisteren ter kennis van het publiek, van Belgische moeders en Belgische echtgenooten in de eerste plaats, dat zij die mochten te klagen hebben wat betreft het wegvoeren naar Duitschland van een hunner familieleden, zich tot de Heeren volksvertegenwoordigers Adelfons Henderickx en Leo Augusteyns konden richten. Deze Heeren hadden de lofwaardige taak op zich genomen aan de betrokken personen eventueele inlichtingen te verschaffen desaangaande.

't Was wel te verwachten dat dit nieuws door velen met genoegen vernomen zou worden. Vóór half vijf, een groot half uur te vroeg dus, stonden voor de nog gesloten deur van « Volksopbeuring » een heele groep personen, haast allemaal vrouwen, die door onze Vlaamsche volksvertegenwoordigers hartelijk en tegemoetkomend werden ontvangen en aanhoord.

Moeders en echtgenooten, hoe vindt gij het streven van « Volksopbeuring » ? Hoe die daad van onze twee Vlaamsche voormannen Adelfons Henderickx en Leo Augusteyns ?

☛ **In ons nummer van 1 Januari 1917**
PRIJSKAMP : « De Zeven Wereldwonderen »
MENGELWERK : « De Wapens Neer ! »

UIT CAPPELLEN. — Kerstfeest in de « Vlaamsche Kring ».

Verleden Zondag had de « Vlaamsche Kring » van Cappellen een Kerstfeest voor kinderen ingericht, waarop men het loffelijk idee heeft gehad verschillende uitgelezen kunstwerken door uitmuntende kunstenaars te laten uitvoeren, zoodat naast het genoegen der kinderen, gezorgd was voor het gezonde kunstgenot der grooteren. Mej. G. De Leeuw, eene jonge zangeres onzer stad die, met een zeer aangename stem, eene verzorgd-muzikale, uiterst heerlijke voordracht weet te geven, zong een viertal mooie, oud-Vlaamsche Kerstliedjes met begeleiding van den heer Watelet. Passende, maar wel wat magere begeleiding van zéér schoone melodietjes. Later zong Mej. De Leeuw nog den « Kerstnacht » van Wambach ; hare mooie, volle stem oogstte stormen van bijval. De heer Leo Van den Broeck, reeds zoo gunstig gekend als klavier-solist, gaf eene Ballade van Benoit en de « Vlaamsche Dansen » van Jan Blockx. Keurige vertolking dezer bladzijden, zooals wij ze van den heer Van den Broeck verwachtten. Ziedaar twee krachten die onze aankomende Vlaamsche muziekwereld zullen verrijken.

De Vlaamsche Kring van Cappellen heeft ter plaatse liederstonden voor kinderen ingericht. Ziedaar een initiatief dat niet genoeg ten voorbeeld kan gesteld worden aan andere kringen : liederavonden voor grooten zijn goed, voor kinderen nog beter. En dat ze vrucht dragen bewijst men te Cappellen : ruim 100 kinderen volgen regelmatig de aanleeringen (onder leiding van den heer H. Van Praag), en dat ze stevig hunne zaakjes kennen bewezen ze Zondag door zeer goed het « Lied der Vlamingen », de « Van Rijswijckmarsch », « Van den Uil », « Van den Koekoek », het « Vogelliedje », van J. De Bom, en een belangrijk fragment van « De Wereld in », van Benoit uit te voeren.

Een prachtige kerstboom met verloting der prijzen sloot het deugdelijk Vlaamsch feest. Dank zij de onvolprezen mildheid der vele milde schenkers, was dit laatste deel gansch op de hoogte van het vorige.

Maatschappijen, Kunstavonden en Vermakelijkheden

Een Kinderfeestje in « Den Werker ». — Met Kerstdag werd aan de kinderen die het Lees- en Verteluur in « Den Werker » regelmatig bijwonen, een feestje aangeboden.

De zaal was proppensvol : in 't midden, de voornaamste genoodigden : de kinderen ; bezijden vele ouders en belangstellenden.

Het programma was door hr Jos. Van der Avoort, voor de gelegenheid samengesteld en viel heel en al in den smaak van het jeugdige publiek. Even stippen wij hier aan wat bizonder beviel. De reeks jolige kinderliederen, flink voorgedragen door gezellin Rombout ; van de stukken voor klavier, « Het Onweder » van Weber, door M. Pareyn, en « Perenplukken », kinderlied, met lieve stem gezongen door Mej. Van Noyen. De liederen uitgevoerd door de jongens en meisjes, getrouwen van het Lees- en Verteluur, onder leiding van Mej. Dens en hr Van der Avoort. Te oordeelen naar de stille aandacht die in de zaal heerschte, werdon ook gesmaakt « Het domme wijf » en « Boer Klaas en de Pastoor », uit Vermast, verteld door gezel Schaeps. « Omdat ik Vlaming ben », door de beide kindergroepen met kracht en klem ten gehoore gebracht, de laatste strooi medegezongen door al de aanwezige kinderen, sloot het feest.

Een vijftigtal boekjes, kindervertellingen, gift van den Algemeenen boekhandel 't Kersouwken, werden verloot en opdat geen kind met ledige handen naar huis zou keeren, kreeg elk bij het uitgaan een pakje « bollen ».

't Was een welgeslaagde avond.

Zaterdag a.s., te 5 1/2 Torenuur reeds, zetten de inrichters van het Lees- en Verteluur in Den Werker hun reeks lezingen en vertellingen voort. **Jle Es.**

Vlaamsche vergaderingen. — Op 2n Januari a.s. in Turnhout, bijeenkomst van hoogstudenten en collegestudenten.

Op 7 Januari a.s. zal er, behoudens onverwachte omstandigheden, een Vlaamschgezinde meeting plaats grijpen, te St-Nikolaas-Waas.

Op denzelfden dag wordt, met medewerking van de Merxemsche Groeningerwacht, te Boom, een Vlaamsch feestje ingericht, dat buiten twee voordrachten (van Dr. Aug. Borms en Karel Waternaux de opvoering van een leuk tooneelstukje zal bevatten.

Later meer over dat alles.

Ondleerlingenbond School 7. — Het gezellig samenzijn, Dinsdag avond ingericht ter gelegenheid van Kerstmis, is wederom goed geslaagd. Talrijke leden met hunne dames en juffers waren opgekomen. De tonprijskamp gaf den volgenden uitslag : Hooggetal (mannen) : 1. L. Van Laer, 2. K. Bonny ; hooggetal (vrouwen) : 1. Mev. J. Normane, 2. Mev. L. Schevenhels ; meeste potten (mannen) : 1. A. Andriessens, 2. Jos. Normane ; id. (vrouwen) : 1. Mev. L. Schevenhels, 2. Mev. J. Normane ; meeste slippen (mannen) : Mej. B. Van den Bril, 2. Mev. J. Normane.

In den loop der volgende maand wordt wederom eenen nieuwe prijskamp ingericht.

Eene kunstvoorstelling. — Zondag 31 dezer, wordt te 6 1/2 Torenuur, in de feestzaal Liberaal Volkshuis, eene kunstvoorstelling ingericht. Het Liberaal Meisjesgenootschap der 8ste wijk, onder leiding van heer Eug. Lekens, zal er opvoeren : « Goudmuiltje », lyrisch tooverspel in 2 bedrijven. Gezien de bijzonder verzorgde tooneelschikking en de kenigheid der nieuwe kostumen, die er speciaal voor gemaakt werden, belooft deze opvoering alle verwachting te zullen overtreffen.

Tonprijskamp. — Het Liefdadig Komiteit der Vereenigde Maatschappijen, 1ste wijk, laat aan het geacht publiek weten dat de kamping van hunnen liefdadigen tonprijskamp zal plaats hebben, op Zondag 31 December, in het lokaal Van Son, St-Paulusplaats, 21, van 6 tot 10 Torenuur. Tevens worden de kampers verwittigd dat zij om 8.30 Torenuur moeten aanwezig zijn, anders zij alle recht tot kampen verliezen.

Bibliographie

Hullebroeck's Boek

Onder den titel « Insulinde », heeft Emiel Hullebroeck de reisindrukken van zijn Indische omreis weergegeven. Het keurig uitgevoerde boek, met een schat van foto's, deels door den schrijver zelf gemaakt, rijk versierd, is een aanwinst voor de litteratuur over onze kolonie en het is de vraag of wij wel zoo'n hymne van dankbare bewondering bezaten. Terecht aanvaardde dan ook de Minister van Koloniën de opdracht van het werk.

Het is een boek zonder eenige pretentie en misschien juist daarom zoo bociend, dat wij het in zeer veel handen wenschen, want geen Hollandsche jongen kan het lezen, of hij moet zich onweerstaanbaar getrokken voelen naar die kostelijke landen overzee, welke onze vaderen ons als een rijke erfenis, maar ook als een erfenis met groote verplichting achterlieten. Er moet op de een of andere manier een volksuitgaaf van dit reisverhaal komen.

Hullebroeck vertelt gezellig en onderhoudend. Geen ogenblik verveelt hij, omdat hij zoo'n frissche kijk op de dingen heeft. Zijn ondernemingslust werkt aanstekelijk, want was hem — gewetensvol als hij is — hoofdzaak goed te zingen, even groote hoofdzaak was voor hem in den vrijen tijd zooveel mogelijk van Indië, haar natuur, haar volk, haar bronnen van bestaan te leeren kennen. Dat eischte echter zooveel taaiheid en volharding, dat mevr. Hullebroeck, die mee naar Indië ging, nogal eens thuisgelaten moest worden. En zoo zag hij meer van Indië dan menigeen, die daar zijn schaapjes op het droge werkte. Sumatra heeft nog meer dan Java zijn hart.

Aangrijpend mooi zijn dikwijls zijn korte, levendige natuurschetsen. Het tropisch onweer, de banjir, de manenacht, het verschijnen van de godin des dageraads in dit zonneland, de oversteipende rijkdom der natuur, van bloemen, planten en dieren, alle op hun beurt drongen zij den zanger tot een lied-in-proza.

Die bewonderende lof wordt ook ruimschoots het deel van de kleine, dappere natie, die dit alles tot ekonomischen bloei wist te brengen. Zeker, hij ziet ook onze fouten, staat verbaasd, dat niet heel Jong-Nederland ginder is, heeft hier en daar billijke kritiek (vooral op de hotelletjes is hij gebeten, terwijl ook het bureaucratisme van de Rott. Lloyd een veer moet laten), maar het slot is steeds : Klein Nederland, gij hebt overzee groot, heel groot werk verricht.

En toen hij, na tien maanden afwezigheid onze kust weer bleuwen zag, onze kust, die zoo nabij ligt bij die van Vlaanderen, schreef hij : « Holland, gij zijt wel niet mijn Vaderland, maar gij brengt mij dichter bij wat sedert bijna twee jaar het doel is van al mijn verlangens. Holland ! Ik ook, ik had een krop in de keel toen ik u terugzag. Nu pas heb ik gevoeld, hoezeer ik u liefheb ; nu pas weet ik, welke plaats gij in mijn hart bekleedt. Holland, mijn tweede Vaderland. »

Inderdaad, met dit prettige, belangwekkende mooie boek heeft Hullebroeck getoond dat hij « bijna » evengoed schrijven als zingen kan.

Aan de uitgefster, de « Vlaamsche Boekenhalle » te Leiden, een woord van hulde voor de verzorging.

(« Het Vaderland. »)

Het rationeel gebruik van keuken-, landbouw- en anderen afval (L'utilisation rationelle des déchets ménagers, agricoles et autres), door C. Maréchal, wetenschappelijk en landbouwkundig medewerker van het vroeger « Journal de Bruges ».

Er wordt ons ter bespreking een in 't Fransch gesteld vlugschrift van die naam overhandigd.

Die nieuwe brochure kan aanzien worden als het vervolg op een reeds vroeger verschenen werkje, getiteld « Notions et conseils pratiques d'alimentation économique en temps de guerre » (Praktische beginselen en raadgevingen voor spaarzame voeding in oorlogstijd), door denzelfden schrijver-specialist uitgegeven einde 1915.

In dit werk, dat eveneens aangepast is aan de ekonomische omstandigheden van het oogenblik, onderzoekt hij de middelen om partij te trekken van al den overschot, afval of nevenprodukten welke in de steedsche of plattelandsche huishoudens worden verkregen. Aldus beschouwt hij opvolgenlijk de gebruikwijzen die men kan doen ondergaan aan koffiedik, de gereedmaking van warme dranken met plantaardige basis, ter vervanging der infusie elke met arabi-bonen wordt verkregen, de toebereiding van goedkoope bieren, de bestanddeelen die kunnen dienst doen als grondstoffen voor de bereiding van een surrogaat voor bitterpeeën, het middel om te verhelpen in de schaarschheid van vetten en vetstoffen, beginselen over de samenstelling van brandstoffen voor vuurhaarden, gebruiksaanwijzingen voor vruchtenpitten, oude dagbladen en papieren, gebruikte lichtdrukplaten, enz.

In een hoofdstuk, dat vooral de rookers zal interesseeren, handelt hij over de mogelijkheid om de tabak te vervangen door andere produkten van lageren prijs.

De daaropvolgende hoofdstukken richten zich vooral tot de plattelandsbevolking.

M. C. Marchal somt daarin de vruchtbaarmakende elementen op, waaroven men thans beschikt om eenigszins de vruchtbaarheid van de bebouwde gronden te herstellen ; hij besluit tot het gebruik van kalk- en paasterstoffen, schelpafval van allen aard en zelfs ontbindingsprodukten van calciumcarbuur.

Schrijver sluit zijn verhandeling door het onderzoek der onderhoudszorgen, te geven aan huisdieren, waar al hetgeen betrekking heeft op het goedkoope onderbrengen en voeden zorgvuldig aangegeven wordt.

Dit praktisch vulgarisatie-handboek kost 50 centiem en wordt verkocht in de bijzonderste boekhandels van het land of bij den uitgever A. Bieleveld, 66, Warmoesbergstraat, Brussel.

Een Vlaamsche vertaling of bewerking zou blijkbaar goed opgenomen worden, en veel nut kunnen stichten in het Vlaamsche land. V.

Beursoverzicht

Antwerpen, 28 December 1916.

Antwerpen 2 1/2 -887, 84 1/2 ; id. 2% 1903, 70 1/2-71 ; Brussel 2% 1905, 71 1/2 ; Gent 2% 1897, 65 1/2 ; Luik 2% 1897, 63 1/4 ; Congoloten, 84 ; Annuiteit 5%, 76 1/2 ; Belgische rent 5%, 71 ; Cedulas 6%, 110 3/4 ; id. 6% L, 116 3/4 v. ; id. 5% K, 97 1/4 ; id. 5% A goud, 110 k.-110 1/2 ; Argentijn 4 1/2% 1888, buitenl. 96 3/4 ; id. id., binnenl. 96 1/4 ; id. 4 1/2% 1911, buitenl. 96 1/2 k. ; Brazilië 4% rescission, 73 1/2 ; id. 1889, 73 3/4 k. ; id. 1910, 72 1/2 k. ; id. 4 1/2% 1889-88, 81 1/2 v. ; id. 5% funding 1914, 103 1/2 ; Uruguay 3 1/2%, 73 3/16 ; Cedulas Uruguay 6%, 103 ; Rusland 5%, 97 1/2 ; id. 4% Nicolas, 86 1/2 ; id.4% 1880, 80 1/2 ; id. 5% 1359, 64 1/4 ; China 4 1/2% 1898, 88 1/2 ; Japan 4%, 82 ; id. 5% IJz. Sp. Yen, 104 7/8 ; Rumenië 5%, 82 1/4 ; id. 4 1/2%, 72 3/4 ; id. 4% 1890, 76 1/2 ; id. 1908-10, 68 1/4 ; Kuala, 144 ; Sennah, 64 3/4 ; Kalitengah, 40 3/8 ; Tjisa.ak, kap. 62 3/4, aandeel 167 1/2 ; Telok-Dalam, 347 ; Galang-Besar, 5 3/4 ; Kuang, 64-65 ; Financière, 165 ; Federated, 670 ; Grosnyi, gew. 2675, pref. 2980 ; Tanganyika, obl. 192 ; Crédit Nat. Ind., ge%. 268, pref. 278 ; Astra Romana, 1210 ; Banque belge prêts fonc., obl. 187 3/4 ; Electrique Anversoise, kap. 287 1/4, genot 185 ; Tram d'Anvers, sticht. 59-61 ; Tram de Rotterdam, div. 29 7/8 ; Tram de Rosario, kap. 79 1/2.

Brussel, 27 December 1916.

Belg. Rent, 69 7/8-70 3/4 ; Antwerpen 1887, 81 1/4-84 1/2 ; Brussel 1905, 71 1/4-72 1/2 ; Luik 1905, 65 1/2 ; Chem. de fer Congo 4 1/2, I sér. 475 ; Chem. de fer réunis 5 t.h., 485 ; Bruxellois 3 t.h., 400 ; Tr. de Livourne 4 t.h., 415 ; Tr. Toscans 5 t.h., 460 ; Sambre-Moselle 5 t.h., 485 ; Aumetz-la-Paix 5 t.h., 486 1/4 ; Estampage du Donetz 6 t.h., 525 ; Cotonnière de Rouvray, 440 ; Linière St-Léonard, 400 ; Bielaïa var., 220 ; Crédit Liégeois, 456 1/4 ; Part de réserve, 5800 ; Barcelone, sticht. 1200 ; Bilbao, genot 55 1/2 ; Economiques, 442 1/2 ; Espagne Electr., kapit. 123 1/2, sticht. 1207 1/2 ; iew, kap. 99 1/2 ; Tientsin, kap. 905, sticht. 1525 ; Varsovie, kap. 500 k. Vérone, pref. 131 1/4, div. 36 1/2 ; Aciéries Allard. 270 ; Tôleries de Konstantinowka, 2650 ; Cockerill, oude 1150, nieuwe 1092 1/2 ; Espérance Longdoz, 282 1/2 ; Châtelet, pref. 125, gew. 80 ; Ougrée, 910 ; Laura. 1590-1530, div. 950-920-930 ; Willem Sophia. 1125-1050-1060 ; Bonne-Espérance-Batterie, 4050 ; Carabinière, 660 ; Falkenau, sticht. 11 1/2 ; Horloz, 1550 ; Houillères Unies, 585 ; Marcinelle Nord, 475 ; Maurage, 1771 1/4 ; Nord-Flénu, pref. 190 ; Prokhorow, gew. 190 ; Nébida, 160 ; Electr. de Nantes, 90 ; Auer Italien, 15 1/2 ; Stalle, 1075 ; Cotonnière de Rouvray kap. 425 k., gew. 140 k. ; Commerciale et Minière au Congo, 60 ; Katanga, gew. 2330 ; Lacourt, sticht. 500 ; Union Minière, kap. 1486 ; Tanganyika, 73 3/4 ; Java, kap. 141 1/4 ; Sumatra, st. 116 1/4 ; Deli Uoeda, kap. 205 v. ; Hévéa, 228 ;

LAATSTE UUR

FRANSCH LEGERBERICHT

Westelijk gevechtsterrein

Parijs, Donderdag 28 December. — Officieel :

Ten Zuiden van de Avre werd een Duitsche afdeeling die vóór Le Quesnoy de Fransche linieën trachtte te naderen door het Fransch vuur verstrooid. Naar nieuwe berichten gelukte de Fransche mijnonderneming in de streek van Bauvraignes uitstekend. Een der gemaakte trechters meet in lengte twintig en in breedte veertig meter. Op den linkeroever van de Maas hebben de Franschen gemakkelijk de Duitschers in een handgemeen teruggeworpen op de hellingen van de hoogte 304. Rustige nacht over het andere gedeelte van 't front.

Monsterbetooging te Athene

Berlijn, 28 December. — Het « Berliner Tageblatt » vernoemt uit Lugano :

In Athene had een monsterbetooging plaats van meer dan 100,000 personen tegen Venizelos, wiens beeltenis verbrand werd. De metropoliet sprak daarna den banvloek tegen den verrader Venizelos uit, waar heel de volksmenigte mee instemde.

Mopoli, sticht. 755 ; Sennah, 64 1/2 ; Zuid-Preanger, 131 1/4 ; Soengei Lipoet, 465 ; Brasseries de l'Etoile, 31 ; Floridienne, kap. 410. st. 107 1/2, Viacose, 115 ; Suer. Europ., kap. 74 3/4, sticht. 48 1/2 ; St-Jean. kap. 105, sticht. 136 1/2 ; Agricole d'Egypte, div. 90, kap. 100 ; Egyptian Enterprise, kap. 75 ; Lujar. 795 ; Raiah. 985 ; Ve-Bacalan, 605 ; Matériel Franco-Belge, 670 ; Burbach, 1600 ; Alaguir, 138 1/4.

BURGERLIJKE STAND VAN ANTWERPEN

Aangiften van overlijdens van 28 December 1916

Mannelijk geslacht : E. Deckers, arb., 18 j., Wereroucxstr., 23 — C. Smeyers, z. b., 82 j., wed. van M. Schraeyen, Geuzenkeidstr., 12. — J. Kennis, koopman, 65 j., wed. van A. Scheirlinckx, Mirouestr., 27. — J. Laureyssen, fabriekwerker, 30 j., Elisabethstr., 27.

2 kinderen beneden de 7 jaar.

Vrouwelijk geslacht : R. Verstraete, z. b., 75 j., wed. van C. Visage, Olijftakstr., 58. — J. Freriks, z. b., 67 j., wed. van J. Peeters, te Borgerhout gehuisv. — M. Schijnemakers, geestelijke dochter, 64 j., Roodestr., 12. — A. Nuyens z. b., 75 j., wed. van P. Van Aisenoy, Houwerstr., 4. — J. Van Rompaey, z. b., 78 j., wed. van J. Verdiet, Goudbloemstr., 7. — E. Van de Vloet, 13 j., Molenstr., 18. — A. Van de Vliet 68 j., echtg. van G. Simons, Maatstr., 59.

1 kind beneden de 7 jaar.

Overlijdens : Mann. geal., 6 ; vrouw. geal., 8. Totaal : 14.

Aangiften : Mann. geal., 1 ; vrouw. geal., 3. Totaal : 4.

COURS ORAUX ET PAR CORRESPANDANCE
INSTITUT PHILOTECHNIQUE
Electricité, mécanique, construction, emploi, publicité, langues, etc. d'instituteur, d'univers. etc. Rue Eugène Verheggen, 8, Bruxelles

SPORT

VOETBAL

UITSLAGEN VAN ZONDA 24 DEC. 1916

Tornooi Eerste afdeeling

Beerschot 1—Daring 1 ; Anderlecht 3—Antwerp 2.

	Klasseering						
1. Union St-Gillis	7	7	0	0	28	2	14
2. Daring C. B.	7	4	1	2	12	8	10
3. S. C. Anderlecht	7	3	3	1	12	12	7
4. Antwerp F. C.	6	2	3	1	10	11	5
5. Racing C. B.	5	2	3	0	4	11	4
5. Beerschot A. C.	6	1	3	2	5	11	4
7. [illegible]	6	1	4	1	3	10	3
8. R. C. Mechelen	6	1	4	1	5	12	3

Provinciaal Tornooi

Boom F. C. 2—Tubantia 1 ; Liersche 1—St-Ignatius 2. U. S. A.—Berchem uitgesteld wegens onspeelbaar terrein.

Kampioenschappen der Provincie Antwerpen

2de afdeeling. — Reeks A : Antwerp 4—Urbain 1 ; Brasschaat 2—Berchem 0. — Reeks B : Belgica 5—Lyra 0 ; Oude-God 1—Beerschot -.

3de afdeeling. — Reeks A : Mariaburg 1—Eeckeren 4 ; Amical 5—Cappellen 1 ; Patria 1—Wilmarsdonk 3. — Reeks B : Tubantia 7—Albert B 1 ; Contich 6—Scaldis 4 ; U

Uit Thienen en omstreken

Diefstal. — Uit het goederenmagazijn van de tramstatie te Overhespen, werden Maandag nacht, door onbekende dieven twee balen koffie gestolen, ter waarde van 3000 franken. Alle opzoekingen bleven vruchteloos.

Botsing. — Te Velm had eene aanrijding plaats tusschen een goederentrein en een zwaar geladen kar. De voerman had verwaarloosd eerst na te gaan of de seinen het vrij verkeer op de sporen aanwezen. De stoomwagen heeft eerst de paarden getroffen en dan de kar meegesleept tot op een tiental meters afstand. De voerman klaagt van inwendige pijnen. Een onderzoek is ingesteld.

Aardappeldienst. — Het rantsoen bedraagt 54 kilo per hoofd voor de totale bevoorrading. De verkoopprijs is vastgesteld op 10 fr. de 10 kgr. Boeren die aan bijzondere personen vastgestelde proviand-leveren zien zich ontslagen dezelfde hoeveelheden andermaal naar het komiteit te moeten vervoeren. Het is spijtig, dat er bij de levering op de wagons geen beter toezicht gehouden wordt, daar er nog grimmige vrekken gevonden worden, die patatten durven aanbrengen, die beter in hun zwijnentrog dienden te recht te komen.

Suikernijverheid. — In de suikernijverheid is het werkseizoen zeer kort dit jaar en is nu geëindigd. De gemiddelde opbrengst voor den afgeloopen beetentermijn was van 22 tot 25.000 kgr. per hektare en het suikergehalte 16 graden. Thans zijn de siroopfabrieken volop werkzaam in Haspengouw en verschaffen aan de werkende klas, voor het huishouden een uiterst lekkere, gezonde volksspijs aan den betamelijken prijs van 55 centiemen het kilo.

Volksopbeuring. — Er werd in de stad eene afdeeling gesticht van dit hoogst menschlievend werk. Het lokaal is gevestigd bij M. Julius Vanderborght, Leuvensche straat, 94. Van heden af zijn er alle inlichtingen en aanwijzingen te bekomen.

Bijna verongelukt. — Aan de tramstilstandplaats te Grimde gebeurde Vrijdag middag bijna een schromelijk ongeluk. Niettegenstaande de herhaalde vermaningen en zelfs de ernstige bedreigingen van veroordeelingen door de trambedienden, niettegenstaande de talrijke voorbeelden welke zich bijna wekelijks voordoen, vindt men nog roekelooze lui, die de domheid begaan op een rijdend trein of tram te springen. Een landbouwer beging hier wederom dezelfde onvoorzichtigheid en sprong op een tram, alvorens deze stilhield. De haastige boer werd op een afstand van een vijftiental meter medegesleept en het mag een geluk heeten dat hij den ijzeren stang, waaraan hij zich vastklampte stevig kon vasthouden of hij ware vermorzeld geworden. Proces-verbaal werd opgesteld.

Duurte der levensmiddelen. — Nog af en toe doen de fortuinjagers de prijzen der eetwaren op ongehoorde wijze stijgen en bekreunen zich weinig om wetten en verordeningen. En wat gezegd van den warboel van het prijzenverschil? In deze gemeente b. v. kost het Hollandsch brood 55 à 60 centiem, — in gene — eenige kilometers verder, vraagt men 70 centiem. In sommige dorpen hebben de komiteitbedienden nog het middel gevonden onze huisvrouwen een ganschen dag op gang te houden: om 8 uur voormiddag afhaling der Hollandsche broodjes en der luttele grammen boter; om 11 uur, 2de reis, verkoop van suiker; om 2 uur, derde koers, verkoop van eetwaren, koffie, rijst, enz.

Waarom geen praktischer inrichting en geen vermeerdering van personeel? Als men nu nagaat, in wat hondenweer soms honderden menschen, — half gekleed dikwijls — uren en uren hunne beurt moeten afwachten, dan zou er wel wat meer bereidwilligheid en toegevendheid mogen aan den dag gelegd worden.

WATERORGANEN BLAAS-NIEREN

De behandeling van Dokter CARLOS geneest alle inflammatiën en ziekten der waterorganen, uitloopingen, steen, lendenpijn, witte verliezen, troebele, brandende of pijnlijke waters

SPOEDIGE GENEZING
zelfs in de ergste gevallen
Prijs: 3.00 Frank

De waters der zieken zullen in ons laboratorium KOSTELOOS onderzocht word.

VOLKSAPOTHEEK
12.., Brederodestraat, 129
ANTWERPEN

19, HOPLAND
ÉCOLE SPÉCIALE
Levende Talen
5 Frs.
per maand
2 lessen per week
INSTITUT RACHOR
(Rue Nieuwstr. 10 (Beurs)

Bijzondere afdeeling voor Jongelieden en Jonge Juffers

STENO DACTYLOGRAPHIE LEVENDE TALEN BOEKHOUDEN

PREPAREZ VOUS EN QUELQ. MOIS A L'EMPLOI DE COMPTABLE STENO DACTYLOGRAPHE LANGUES VIVANTES

Inscriptions ch. jour Rue Neuve, 10 (Bourse) 140

VROUWEN
de remedie van Dokter CARLOS is, onfeilbaar tegen smarten, onregelmatige en moeilijke
MAANDSTONDEN
De doos 10 fr. 1/2 doos 5.50 fr.
Verzending tegen postwissel
VOLKSAPOTHEEK
126, Brederodestraat, 126, ANTWERPEN

MIJNHEEREN!

Laat uwe Kostumen, Pardessus, Jaquetten, Broeken en Vestons, Handschoenen, hoeden en kravatten wasschen of verwen in de stoom verwarij

A VAN WEEREN
93, Mechelsche Steenweg: Kunstlei, 38; Kasteelpleinstraat, 67 en Vondelstraat, 9.
Tapijtkloppertij en wasscherij. Rouwzwart in 12 uren. Zeer lage prijzen 1105

GELD! GELD!!
Pianos, oude juweelen en diamant koop ik aan den hoogsten prijs en tegen comptant geld. Lange Beeldekensstr. 241 1097

TE KOOP GEVR.
per occasie een
SCHRIJFMACHINE
Zich wenden: bur. blad, Roodestr., 44.

TE HUREN
voor heer alleen, gemeub. slaapkam., Appelmansstraat, 33. 1858

POSTZEGELS
Men koopt postzegels Kapellei, 19, te Hechem. Iedere dag van 1 tot 2 1/2 en van 7 tot 8 1/2 Toegang

TE HUREN
modern kwartier, aan oorlogsprijs: 185 Lievenstraat

TE RUIL
kwartier, gemeub. of niet, 3 pl. en mansarde, water, gaz en elektriek. Voordeel. prijs Stanleystr. 18

Meubelen
Eet- en slaapkamers, mass. eik, mahonie en notelaar aan halven prijs; Mod. eetkam., mass. eik, kompl. 210 fr., waarde tot. 450; mass. notelaar Ls XVI eet- en slaapkamer kompl. aan 425 fr., waarde tot 700 fr.; gebeedhouwde eik. slaapkam. kompl. 365 fr., waarde 550 fr.; eiken bufetten, 60 fr., alsook stoelen, portemanteaux, piedestals, keukenstoelen, enz., enz. Profiteer van de occasie: 76, Lange Klevitstraat, 76. 2252

MEUBELEN PIANOS
Witte CUISINIERES
Te koop aan spotprijs: slaapkam., eetkamers, burreelen in massief, acajou, notelaar of eik. Occasie-pianos «Gunther», elektr. pianos, 850 fr., schouwgarnitur, mass. koper, witte cuisinières, tableaux, kachels Cadé, kindskorf, stoel en wieg, compl. damesmantel, 5 enkele beddens windlaar compl. als nieuw. Inkoop van occasie-pianos en meubelen. Lange Beeldekensstraat, 241. 1997

Privaat Lessen
in ENGELSCH en DUITSCH ten mijnent of ten huize der leerlingen. Zeer mat. prijzen. 47, Ommeganckstraat, Antw. 1119

Schouwburg "ODÉON"
Kunstlei, 45
Programma van 29 Dec. tot 4 Januari
BUITENGEWOON! BUITENGEWOON!
Voor de eerste maal in Antwerpen
DE PARDAILLAN
Groot historisch drama in 10 deelen. — 2500 meters.
Naar den roman van Michel ZEVECO
GANSCH GEKLEURD
De film wordt alle dagen gansch vertoond om 5 en 9 ure.
Mej. VAN EYSENDYCK en M. VAN DEN EYNDE in
MIJN MAN KOPT
Schets met zang in één bedrijf
Duo ARMANDS — Transformatiedansers
Geheimzinnige Diefstal — drama in 2 deelen
DINSDAG 2 JANUARI 1917
MATINÉE
met de medewerking der artisten
In de Week: INKOM VRIJ

Koopzaal MARNIX
1, TERNINCKSTRAAT, 1
(hoek Kasteelpleinstraat)
Voor den verkoop van MEUBELEN, KUNSTVOORWERPEN, SCHILDERIJEN, enz., wende men zich tot de roepzaal «Marnix».
Bestuurder: J. B. LAMBRECHTS
INKOOP, VERKOOP
VERWISSELING, SCHATTINGEN
Men geeft geld als voorschot 630

GEHEIME ZIEKTEN
WATERORGANEN
BLAAS-NIEREN
20 JAREN BLIJVE.
De WITTE CAPSULEN van Dr. Davidson genezen radikaal zonder werkverletting, op allen ouderdom en bij beide geslachten, alle ziekten en inflammatiën der waterorganen, Blaas en Nieren, Pisbuisverengingen, Lendepijnen, steen, troebelen, pijnlijke of brandende waters, speen. Noch geene mislukking, zelfs bij de ouderlingen en in de ergste gevallen. 3.00 fr. de doos. Apotheken, 15, rue des Croissades, Brussel; De Beul, 31, Lange Nieuwstraat, en Breedenraedt, Charlottelei, 2, Antwerpen. 61

Stekjes te Koop
32, OUDE LEEUWENRUI, 32
ANTWERPEN 2241

PLASTIQUE DAKBEDEKKING
Gewaarborgd voor alle daken en goten, camions, trams, enz.
ASPHALTWERKEN
Droogmaken van kelders en muren
Gebrev. syst. Perfecto in plaats van stopverf voor koepels en glasdaken.
BRUNO VAN HAAREN
Waterloostraat, 3, Antwerpen
2170

50 Minderbroedersrui 50
Centraal Wisselkantoor
Bijkantoor ROOSENDAEL, Brugstraat, 5
GEEFT DE HOOGSTE KOERS VOOR ALL BELGISCHE
COUPONS
COUPONS CEDULAS vervallende Januari 1917 worden reeds uitbetaald
Koopt alle titels, loten, aktiën en obligatiën tegen de hoogste prijzen, alsook vreemd geld.
50 MINDERBROEDERSRUI, 50, ANTWERPEN
EIGENAARSKAS Coupons en obligatiën. Gelichtingen.

HET VLAAMSCHE NIEUWS
In deze moeilijke omstandigheden en zoolang dat de Oorlog zal duren, zullen wij de recepten der geneesheeren met de meeste zorg uitvoeren aan halven prijs.
VOLKSAPOTHEEK
Brederodestraat, 126, Antwerpen
Zon- en Feestdagen heel den dag open

Vraagt uwe aankondigingen in «Het Vlaamsche Nieuws», het best ingelicht en meest verspreid dagblad van België.

HET VLAAMSCHE NIEUWS
is dagelijks te verkrijgen te DENDERMONDE en OMLIGGENDE.
Depothouder: André Impens, St-Jacobsstraat, 57, Dendermonde.

Groote voorraad van Bouillonblokjes
FRASCATI
VAN 10 EN 80 FRANK DE DUIZEND
SINT-JORISVEST, 7, ANTWERPEN
Men koopt or OUDE KURKEN, alsook OUDE BLIKKEN DOOZEN van alle modellen, tegen den hoogsten prijs. 2213

HARDE EN ZACHTE
PEK - BITUUM - ASPHALT
VOOR ALLE DOELEINDEN
SPECIALITEIT VOOR ELECTRICIENS
Engelsche roestwerende Patentverf voor alle ijzerwerk
BRUNO VAN HAAREN, Waterloostraat, 3, Antwerpen
2175

Koopt vandaag, want morgen is het te laat, het KERSTNUMMER van
DE KINDERWEREELD
Bijzondere uitgave, op 12 groote bladzijden, meer dan 5000 lijnen aangename lektuur. Prachtig geïllustreerd. Dit nummer heeft minstens het dubbele zijner waarde. Het is het beste en goedkoopste geschenk dat men de jeugd aanbieden kan.
Kost slechts 10 CENTIEM; bij al onze verkoopers te bekomen.
Ziehier den inhoud van het KERSTNUMER; 't is meer dan te veel voor dezen geringen prijs:
Prachtig geïllustreerd Kerstverhaal. — De Clown, dramatische schets. — Kerstmis. — Kerstmis bij de Muzelmannen. — Op zoek naar den schuldige, groot geïllustreerd verhaal. — Het Kasteel van den 25 December. — Een beroerde Kerstnacht (geïllustreerd). — Het Goudland, roman door Hendrik Conscience. — De Geheimzinnige Bouwvallen, met 12 gekleurde platen. — Het Kerstmismaal van Robert en Bertrand, geïllustreerd in kleuren. — Verder nog een aantal prachtige verhalen en anekdoten, talrijke gekleurde verhalen, ens.
IN GEEN ENKEL HUISGEZIN MAG DE KINDERWEREELD ONTBREKEN.
2248

DE AZIJNBROUWERIJEN VAN
"DE BLAUWE HAND"
LEVEREN STEEDS DEN BESTEN EN GEZONDSTEN AZIJN
Dagelijksche VOORTBRENGST: 15,000 LITERS
DE DRIE FABRIEKEN: 1° FALCONRUI, 70; 2° RHYNPOORTVEST, 17; 3° POURBUSSTRAAT, 23 (ZUID), ZIJN VOOR DE KLANTEN TE BEZICHTIGEN MITS HET VERLANGEN EEN DAG VOORUITKENBAAR TE MAKEN OP 't BUREEL:
31, Paardenmarkt, 31, Antwerpen
WAAR OOK ALLE BESTELLINGEN DIENEN GEDAAN TE WORDEN.
Eigenaar: CONSTANT BOSIERS

Vertaald van het «Vlaamsche Nieuws» 96

Quo Vadis?

door

HENRYK SIENKIEWICZ

Van op de hoogte, waar het oog, niet belemmerd door boomen, vrij uit schouwen kon, bemerkte men heele reien van staken en lichamen met bloemen versierd, met klimop en wijngaardranken. Klimmend over de verhevenheid en dalend langs de glooiingen zag men er zooveel dat de meest nabije schenen de masten van schepen en de andere als een veelkleurige fries.

Intusschen viel de duisternis in en begonnen de eerste sterren te pinkelen. Naast elken veroordeelde kwam nu een slaaf, met een toorts gewapend, staan en wanneer de horens het begin van het schouwspel hadden aangekondigd, staken ze 't vuur aan de staken.

Strooi met pek gedrenkt en dat verdoken was onder bloemen, begon onmiddellijk met klare vlam te branden en klom op, hooger en feller laaiend, slingerend om den paal, naar de voeten der slachtoffers. Het volk zweeg: de hoven weerklonken van eenige weeklacht, evormd door duizend stemmen die riepen van pijn. Nochtans waren er eenige martelaars, die den blik verhieven naar den gesternden hemel en den lof van Christus begonnen te zingen. Het volk luisterde. Maar t de meest verharde harten werden ontroerd en vervuld met bange vrees, wanneer weerklonk van boven de staken verscheurende stemmen van kinderen, die op hun moeder riepen: — Moeder! — en zelfs werden de dronkaards lui geschud door een rilling van afgrijzen bij het zicht van die kleine hoofden en die onschuldige wezentjes heelemaal verwrongen van de pijn of half weggedoken onder den rook, die reeds de slachtoffers begon te verstikken. De vlam klom hooger en hooger en verteerde een na een de guirlanden van klimop en rozen. De midden- en zijdreven waren hel verlicht; de boschaden klaar en zoo nog de weiden en de bloemenbedden; het water van de bekkens en de vijvers werd roos en rood met donkeren weerschijn van duisteren hemel, de rillende bladeren waren roos getint. En 't werd helder licht als bij klaren dag. De stank van geroosterd vleesch begon zich in de hovingen te verspreiden, maar onmiddellijk wierpen slaven op de reukbranders, onder de staken geplant, myrrhe en aloës bij handsvollen. Hier en daar weerklonken onder het volk kreten van medelijden en blije dronkenschap. En het lawijd van die kreten zwol al maar toe, naarmate de hevigheid van de vlam toenam, die thans de palen omvatte, naar de borsten opkronkelde, de haren wrong met haar heeten adem, de zwartberookte wezens bedekte en eindelijk hooger nog uitsloeg, als wou zij den zege uitroepen van de macht die haar ontketende...

Bij het begin van het schouwspel reeds, was Cesar te midden van zijn volk verschenen, staande op een prachtig cirkvierspan, waarvoor vier witte hengsten stonden. Hij droeg de kleedij der menners met de kleuren van de Groenen, die zijn partij en die van het hof waren. Andere wagens volgden, vol hovelingen in prachtige kleederen, senatoren, priesters en bacchanten met rozen gekroond, en die dronken waren, amphoren in de handen droegen en riepen de longen uit hun borst, afgrijselijk wild; muzikanten, verkleed in faunen en saters, speelden op citers, harpen, fijfers en horens. Op andere wagens waren de Romeinsche matronen en maagden — dronken als bacchanten. Van elken kant van een vierspan gingen jonge lieden die een met linten getooiden staf over en weer bewogen; anderen bespeelden den tamboerijn en weer anderen wierpen bloemen onder de voeten der paarden. Te midden van den rook en de menschelijke toortsen, kwam de keizerlijke stoet in de middendreef vooruit, roepend: — Evohe! Evohe! Cesar, met naast hem Tigellinus en Kilon, wiens ontzetting hem vervroolijkte, leidde zijn paarden op pas, schouwde naar de brandende lichamen en luisterde naar de toejuichingen van zijn volk. Zijn monsterachtige armen, uitgestoken boven den toom, schenen dat volk te zegenen. Zijn aangezicht en zijn half-geloken oogen glimlachten, en met goud gekroond, straalde hij boven alle menschen uit als een zon of een god.

Nu en dan hield hij stil voor een lichaam, dat door de vlam aangetast werd of voor het van smart verwrongen gezichtje van een kind. Dan weer vervolgde hij zijn weg en achter hem holde de dronken stoet, wild, bandeloos, oppermachtig. Van tijd tot tijd groette hij het volk, om daarna, al trekkend aan de gouden toomen, achterwaarts te buigen en te spreken met Tigellinus. Eindelijk, gekomen aan de groote fontein, aan het kruispunt van twee wegen, daalde hij uit zijn wagen, deed teeken aan zijn gezellen en stapte onder het volk.

Hij werd begroet door roepstemmen en toejuichingen. De bacchanten, de nimfen, de edelen, de priesters, de faunen en de saters omgaven hem in dolle sarabande. Op de boorden van de fontein vlamden honderd toortsen. Cesar wandelde er rond, stilhoudend om aanmerkingen te maken over de slachtoffers of om Kilon te bespotten, Kilon wiens aangezicht getuigde van een peillooze wanhoop.

Eindelijk kwamen ze alzoo vóór een zeer hoogen mast, versierd met mirten en klimoploof. Roodachtige vlammen likten nog de knieën van het slachtoffer, maar het aangezicht kon men niet onderscheiden, omdat het beschaduwd was door den rook van de groene twijgen, die vuur vatten. Opeens blies de avondwind den rook weg en ontdekte het hoofd van een grijsaard met witten baard. Bij dat zicht kronkelde Kilon als een gekwetste slang en uit zijn mond weerklonk een kreet, die meer geleek op het schor gelud en gekras van een raaf, dan op de stem van een mensch:

— Glaucos! Glaucos!

Van boven den brandenden mast schouwde Glaucos, de geneesmeester, naar beneden.

Met zijn smartvol gebogen hoofd zag hij naar den man, die hem verraadde, die hem zijn vrouw en kinderen ontrukte, die hem lokte in een hinderlaag van moordenaars en die, nadat hij van alles in den naam van Christus vergiffenis erlangde, hem opnieuw verraadde en overleverde aan de beulen. Star waren de oogen van Glaucos op het gelaat van den Griek gevestigd, nu en dan werden ze door den rook bedekt, maar bij elken zucht van den avondwind zag Kilon opnieuw die strakke oogen. Hij kwam recht en wou vluchten, maar kon niet. En opeens, als versteend bleef hij pal staan. Hij voelde enkel dat iets in hem als overvloeide, dat alles brak, en nog dat het einde van alles gekomen was en dat Cesar en het hof en de menigte verdwenen, als weggevaagd; een donkere ledigte vervulde hem, verschrikkelijk en onbegrensd en waarin alleen flitsten de oogen van den martelaar, die hem opriepen vóór den oppersten rechter. De andere al meer en meer het hoofd bukkend, schouwde maar toe, onophoudelijk. Allen voelden dat er tusschen die twee mannen iets gebeurde, maar geen lach weerklonk, want het gelaat van Kilon was nog enkel een grijns van wreede smart. Men kon gelooven dat de vlammentongen zijn eigen vleesch likten. Opeens wankelde hij, stak de armen uit en riep met afschuwelijke en oorverscheurende stem:

— Glaucos, vergiffenis, vergiffenis in den naam van Christus!

En rond hem zwegen alle monden: de omstanders rilden en schouwden naar boven, naar den martelaar.

Het hoofd van den lijder bewoog licht en men hoorde een stem, — een klank van wee, die zegde:

— Ik vergeef...

En Kilon stortte op zijn aangezicht neer, huilend als een wild beest en met zijn twee handen tegelijk stapelde hij zand op zijn hoofd. Opeens schoten vuriger de vlammen uit, omringden de borst en het gelaat van Glaucos, ontbonden de mirtenkroon van zijn hoofd en verslonden de linten bovenaan in den mast, die thans rossig-rood in volle laai stond.

Maar Kilon kwam recht met een zoozeer veranderd wezen, dat de omstanders dachten een glad vreemden mensch te zien. Zijn oogen straalden van een wonder licht, zijn gerimpeld voorhoofd getuigde van extaze: die Griek, een oogenblik tevoren nog bang en laf, scheen nu een priester, door zijn god ingegeven en die eeuwige waarheden verkondigen ging.

— Wat gebeurt er met hem? Maar hij is zinneloos! mompelden eenige stemmen.

En hij keerde zich naar de menigte, verhief de rechterhand en hij zegde of liever riep zoo luid hij kon, met krijschende stem, opdat niet alleen de hovelingen, maar heel het plebs hem hooren zouden:

— Volk van Rome! Ik zweer u op mijn dood dat onschuldigen sterven! De brandstichter dat is hij!

En hij wees op Nero.

Daarop volgde een oogenblik stilte. De hovelingen dorsten niet roeren. Kilon ook bewoog niet, wijzend altijd aan naar Cesar met bevende hand en dreigenden vinger. Rumoer ontstond. Heel het volk stormde los opeens, naar den grijsaard toe, om hem beter te aanschouwen. Stemmen riepen: — Vat hem! en anderen: — Wee ons!

Een storm van geschuifel, gehuil en geroep brak los, geweldig:

— Bronsbaard! Moordenaar! Moedermoorder! Brandstichter!

De wanorde verhoogde. De bacchanten vluchtten naar de wagens al gillend. Opeens vielen eenige verteerde masten, te midden van een vonkenregen ten gronde. Een blind gedreun van de massa voerde den grijsaard mede naar de diepte van den hof. Langs alle kanten vielen opgebrande staken neer al over de weiden, vullend de dreven met vonken, rook, reuk van verbrand hout en stank van menschenvet. Overal doofden de lichten uit. De hoven werden donker. Het ongerust volk, norsch geworden en verschrikt stroomde naar de uitgangen, waar het zich te pletten liep. Het nieuws van wat voorgevallen was, werd van mond tot mond, bliksemsnel verteld en veranderd en vergroot. Eenigen zegden dat Cesar in bezwijming gevallen was; anderen, dat hij bekend had inderdaad de brandstichter te zijn en weer anderen dat men hem gevaarlijk ziek, wegvoerde op zijn wagen. Hier en daar weerklonken woorden van medelijden om de christenen.

— Als zij Rome niet in brand staken, waarom dan al dat bloed, al die folteringen, al die ongerechtigheid? Zullen de goden geen wraak nemen over den dood van de onschuldigen en door welke *placula* zal men er in gelukken ze te verbidden?

(Wordt voortgezet.)

Drukker-Uitgever, H. Weeremans, Roodestr., 44